

Divadlo Na zábradlí

Výroční zpráva o hospodaření a umělecké činnosti v roce 2022

Zábradlí

Základní data společnosti

3

Slovo ředitele DNz

4

Organizační struktura, zaměstnanci, hosté

6

Umělecké výsledky v roce 2022

11

Premiéry

11

Reprízované tituly

25

Derniéry

29

Zájezdy, festivaly

32

Umělecké projekty a akce

33

On-line projekty

39

Hosté v Eliadově knihovně

41

E-shop DNz

42

Podporovatelé, dárci

44

Základní data společnosti

Název Divadlo Na zábradlí

Právní forma příspěvková organizace

Zřizovatel Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, Praha 1

na základě Zřizovací listiny ze dne 19. června 2014

Sídlo č. p. 209, Anenské nám. 5, 115 33 Praha 1

Telefon 222 868 868

E-mail nazabradli@nazabradli.cz

www.nazabradli.cz

IČ 00064394

DIČ CZ00064394

Předmět činnosti

Veřejné scénické předvádění dramatických či jiných děl výkonnými umělci, a to formou pořádání či spolupořádání divadelních představení nebo jiných kulturních produkcí nebo pohostinskými představeními pro jiné pořadatele v tuzemsku či zahraničí, pořádání výstav v prostorách divadla, vydávání a prodej ne/periodických tiskovin a publikací, poskytování dalších služeb v souvislosti s plněním předmětu činnosti, propagace činností souvisejících s plněním předmětu činnosti organizace

Doplňková činnost

Propagační a reklamní služby, realitní činnost, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje s výjimkou zboží uvedeného a vyloučeného v příloze zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů

Statutární orgán doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D. – ředitel

Umělecký šéf Mgr. Dora Štědroňová, Ph.D. – zástupce ředitele, dramaturg

Zaměstnanci V roce 2022 činil průměrný počet přepočtených zaměstnanců 49,7 v hlavní činnosti a 1,0 v doplňkové činnosti.

Úvodní slovo ředitele DNz

Dramaturgie Divadla Na zábradlí se pravidelně vydává cestou prvních provedení a autorského divadla. *Obscura*, která vznikla po covidovém uvolnění, je inscenací autorskou, vzniklou ze spolupráce režiséra Jana Mikuláška, umělecké šéfky Dory Štědroňové a kolektivu zúčastněných herců. Zkušenosti s nedávnou pandemickou situací přivedly tvůrce k myšlence zabývat se vlivem různých faktorů na lidskou psychiku. Tématem inscenace jsou experimenty světových psychologů, které ukazují, nakolik je člověk v určitých situacích slabý, manipulovatelný či zbabělý. Osm skvělých herců rozehrává sérii obrazů, které otevírají třeba otázky, zda poslechneme spíše vlastní svědomí nebo autoritu, a představí člověka a lidstvo jako soubor tragikomických rysů – obskurnost života nás ale fascinuje odnepaměti. Inscenace se rodila jako „work in progress“ s podílem všech zúčastněných, v repertoáru Divadla Na zábradlí je příspěvkem v linii autorského, hledačského divadla – *Obscura* by nevznikla bez tvůrčího přínosu aktérů Miloslava Königa, Kateřiny Císařové, Anežky Kubátové, Jakuba Žáčka, Dity Kaplanové, Petry Bučkové, Vojtěcha Vondráčka a Michala Bednáře, tou dobou ještě coby hostujícího herce. Premiérově byla *Obscura* provedena 12. března 2022 v sále DNz.

Také *Discoland*, následující premiéra, je prvním provedením textu vzniklého přímo pro soubor Divadla Na zábradlí – o scénář, režii i dramaturgii se postarali Petr Erbes a Boris Jedinák za vydatného přispění hereckého kolektivu. Text *Discolandu* vznikl rešeršními postupy dokumentárního divadla, rozhovory s přímými účastníky, svědky, zkrátka tzv. „experty všedního dne“, kteří se pohybovali kolem nechvalně proslulé diskotéky v pražské Libni. Bývalí zaměstnanci Jonáková Discolandu Sylvie dodali řadu materiálů pro neotřelý obraz devadesátých let minulého století, Gründerské doby, jejíž důsledky prožíváme dodnes. Tvůrci se záměrně vyhýbali moralizování, etickému hodnocení ztvárněných postav – ke zpracování textu přistupovali s maximální pokorou a snahou pochopit často nepochopitelná jednání, cynismus a rozpad hodnot. Inscenace ve skvělém hereckém ztvárnění Johany Matouškové, Jiřího Vyoraláka, Václava Vašáka, Petra Čtvrtníčka, Anežky Kubátové, Kateřiny Císařové, Magdalény Sidonové, Barbory Bočkové a ukrajinské studentky DAMU Valerie Lobačové vznikla ve zkratkovité scénografii Kláry Flekové a krátce po dubnové premiéře se stala dalším z divadelních hitů Divadla Na zábradlí.

Poslední premiérou roku 2022 byl *Medvěd s motorovou pilou* – opět česká premiéra, dramtizace bizarních povídek finské prozaičky a dramatičky Rosy Liksom, pro kterou je příznačný černý humor a astronomický nadhled nad zamotanými osudy hlavních postav. V režii Jana Mikuláška ožívají severské postavy za doprovodu autorské hudby člena hereckého souboru Vojtěcha Vondráčka v podání živé kapely složené z herců a zaměstnanců Divadla Na zábradlí. Téměř filmová scénografie Marka Cpina sjednocuje rozdílná prostředí povídek finské prozaičky do univerzálního prostoru magického hotelového pokoje. K naší radosti se inscenace těší navzdory tajemnému názvu i relativně neznámé autorce velkému zájmu publika a pozitivním ohlasům odborné veřejnosti.

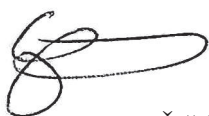
Velmi výrazně jsme v Divadle Na zábradlí posílili doplňkové programy k hlavní činnosti – stávají se organickou součástí programu divadla, doplňují, vysvětlují a obohacují jednotlivé inscenace či projekty, seznamují diváky s inscenačními záměry a prohlubují vztah divadla a jeho

návštěvníků. Nabídka doprovodných programů je velice bohatá – kromě edukativních funkcí lektorských, dramaturgických, scénografických a režisérských úvodů posilujeme společenskou funkci divadla – samozřejmě v souvislosti s válkou na Ukrajině, ale i připomínáním různých osobností, které formovaly DNz, nebo třeba výročí, svátků a společenských mezníků. Kompletní výčet doplňkových aktivit najdete dále v tomto materiálu, šíře off-programu sahá od nejrozličnějších podob podpory Ukrajiny přes pravidelné diskuze a setkávání s diváky až k divadelním eventům, jako jsou Noc divadel či zahájení sezony přeplováním Vltavy.

Divadlo Na zábradlí hostovalo na dvou velmi prestižních zahraničních scénách – v polské Toruni jsme na mezinárodním divadelním festivalu Kontakt úspěšně odehráli reprízu Balzacových *Ztracených iluzí* v režii Jana Mikuláška. Po představení následovala tlumočená a bohatě navštívená diskuze s tvůrci (Dora Štědroňová, Marek Cpin a Vojtěch Vondráček). Dora Štědroňová navíc vedla v angličtině masterclass se studenty režie a dramaturgie z Varšavy a Krakova. *Ztracené iluze* byly uvedeny v původním českém znění s polskými titulky.

Neméně úspěšně proběhlo také hostování Divadla Na zábradlí v Drážďanech – na scéně Staatsschauspiel Dresden / Kleines Haus (zhruba pro 400 diváků) jsme uvedli reprízu inscenace Jana Mikuláška *Mýcení*, dramati-
zace románu Thomase Bernharda – opět s velkým ohlasem a v původním českém znění s německými titulky.

doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.
ředitel Divadla Na zábradlí

Organizační struktura, zaměstnanci, hosté

A/ Organizační struktura k 31. 12. 2022

ředitel – statutární zástupce (1,0)			
asistentka ředitele (0,7)			
umělecký šéf (1,0)	šéf produkce (1,0)	ekonom (1,0)	šéf UTPV (1,0)
herci, herečky (0,5–1,0)	produkční (1,0)	referent PaM (1,0)	technika (7,0)
dramaturgové (0,8)	grafik (1,0)	finanční účetní (1,0)	krejčovna (4,0)
režisér (0,5)	nábor, marketing, PR (1,0)	majetková účetní (0,2)	maskérna (2,0)
inspicienti (2,0)	vedoucí pokladny (1,0)		zvukaři (2,0)
nápověda (1,0)	správa soc. sítí (ext.)		osvětlovači (2,0)
tajemnice (1,0)	pokladní (DPČ)		rekvizitáři (1,8)
ext. hosté – tvůrci, herci	IT specialista (ext.)		hospodář. správa (0,4)
	uvaděči/čky (DPČ)		uklízečky – externí
	dobrovolníci		

B/ Vedení, administrativa, technika

Jméno	Úvazek	Zařazení
Bartošová Helena	1,0	produkční
Búrik Jan	1,0	šéf produkce
Čechová Marie	1,0	zvukařka
Dvořáková Lenka	1,0 + 0,2	účetní + mater. účetní
Dvořáková Martina	1,0	garderobiérka
Erbes Petr	0,4	dramaturg
Fišerová Marie	0,7	asistentka ředitele, archivářka
Flemrová Lucie	1,0	nábor + PR

Gregor Bořek	1,0	technik
Houdková Renata	1,0	inspicientka
Hricuk Ivan	1,0	technik
Jedinák Boris	0,4	dramaturg
Jungvirtová Jana	1,0	nápověda, asistentka režie
Kadrnoška Jonáš	1,0	technik
Kleplová Klára	1,0	inspicientka
Klimovičová Tereza	1,0	rekvizitářka
Koláček Matěj	1,0	osvětlovač
Kosová Zdeňka	1,0	vedoucí krejčovny
Křížek Lukáš	1,0	ved. pokladny, mater. účetní
Kroupová Zdenka	1,0	referent PaM
Malaska Jan	1,0	vedoucí UTPV
Mengrová Gabriela	1,0	ekonom (do 31. 7. 2022)
Mery Tomáš	1,0 + 0,4	jevištní mistr
Mikulášek Jan	0,5	kmenový režisér
Novotná Magdaléna	1,0	tajemnice uměleckého provozu
Pajunková Petra	0,5	maskérka, vlásenkářka
Pavelec Petr	1,0	mistr zvuku
Pelechová Pavla	1,0	krejčová
Pospíšil Tomáš	0,8	rekvizitář
Pšenská Štěpánka	0,5	garderobiérka
Průšová Veronika	0,5	maskérka
Rozkovec Richard Juan	1,0	ekonom (od 1. 8. 2022)
Svašková Eva	0,5	garderobiérka
Štědroň Petr, doc., Mgr., Ph.D.	1,0	ředitel
Štědroňová Dora, Mgr., Ph.D.	1,0	umělecký šéf, dramaturg
Vacovská Andrea	1,0	grafik, výtvarník
Voříšek Ivan	1,0	technik

Zahradníček Jiří	1,0	technik
Žid Jakub	1,0	šéfmaskér, vlásenkář

Mateřská dovolená: Urbanová Lucie, Poláková Alexandra

C/ Herecký soubor

Jméno	Úvazek	Inscenace
Bednář Michal (od 1. 9. 2022)	1,0	Obscura, Freudovo pozdní odpoledne, Ztracené iluze, Medvěd s motorovou pilou
Bočková Barbora	1,0	Podivuhodný případ pana Holmese, Ahoj vesmíre!, Mýcení, Zlatá pláž, Persony, Ztracené iluze, Discoland
Bučková Petra	0,5	Zlatá šedesátá, Podivuhodný případ pana Holmese, Persony, Ztracené iluze, Obscura
Císařová Kateřina	1,0	Ztracené iluze, Zlatá pláž, Kleopatra, Ahoj vesmíre!, Freudovo pozdní odpoledne, Obscura, Discoland, Medvěd s motorovou pilou
Černý Jiří	1,0	Macbeth – Too Much Blood, Tajný agent, Podivuhodný případ pana Holmese, Požitkáři, Zlatá pláž, Ztracené iluze, Zdeněk Adamec + Sebeobviňování
Čtvrtníček Petr	1,0	Posedlost, Hamleti, Macbeth – Too Much Blood, Tajný agent, Podivuhodný případ pana Holmese, Discoland
Kaplanová Dita	1,0	Posedlost, Požitkáři, Kleopatra, Europeana, Mýcení, Persony, Ztracené iluze, Obscura, Medvěd s motorovou pilou
König Miloslav	1,0	Posedlost, Požitkáři, Europeana, Hamleti, Macbeth – Too Much Blood, Podivuhodný případ pana Holmese, Freudovo pozdní odpoledne, Ztracené iluze, Obscura
Kubátová Anežka	1,0	Posedlost, Požitkáři, Korespondence V+W, Europeana, Macbeth – Too Much Blood, Kleopatra, Freudovo pozdní odpoledne, Obscura, Discoland
Matoušková Johana	1,0	Posedlost, Macbeth – Too Much Blood, Mýcení, Ahoj vesmíre!, Podivuhodný případ pana Holmese, Discoland, Medvěd s motorovou pilou
Plodková Jana	1,0	Posedlost, Zlatá pláž, Požitkáři, Hamleti, Mýcení, Persony, Freudovo pozdní odpoledne, Ztracené iluze
Sidonová Magdaléna	1,0	Požitkáři, Europeana, Mýcení, Podivuhodný případ pana Holmese, Persony, Ztracené iluze, Discoland, Medvěd s motorovou pilou

Vašák Václav	0,7	Korespondence V+W, Požitkáři, Tajný agent, Hamleti, Macbeth – Too Much Blood, Ahoj vesmíre!, Mýcení, Freudovo pozdní odpoledne, Kleopatra, Discoland
Vondráček Vojtěch	1,0	Posedlost, Persony, Tajný agent, Freudovo pozdní odpoledne, Ztracené iluze, Kleopatra, Ahoj vesmíre!, Macbeth – Too Much Blood, Hamleti, Obscura, Medvěd s motorovou pilou
Vyorálek Jiří	1,0	Posedlost, Tajný agent, Korespondence V+W, Zlatá šedesátá, Europeana, Hamleti, Zlatá pláž, Persony, Discoland
Žáček Jakub	1,0	Kleopatra, Hamleti, Mýcení, Persony, Podivuhodný případ pana Holmese, Tajný agent, Požitkáři, Ztracené iluze, Obscura

D/ Aktuální hosté – herci externisté, hudebníci

Jméno	Zařazení	Inscenace
Biskup Bartoloměj	hudba	Tajný agent
Cina Jan	herec	Ahoj vesmíre!
Djakoualnová Lucie	herečka	Freudovo pozdní odpoledne
Fialová Anna	herečka	Tajný agent, Freudovo pozdní odpoledne
Finzi Samuel	herec	Zdeněk Adamec + Sebeobviňování
Flemrová Lucie	hudba	Medvěd s motorovou pilou
Fridrich Vasil	herec	Freudovo pozdní odpoledne
Hájek Jan	herec	Zlatá šedesátá, Europeana, Mýcení, Podivuhodný případ pana Holmese
Jeništa Petr	herec	Požitkáři, Mýcení
Jiráček Ondřej	herec	Freudovo pozdní odpoledne, Ztracené iluze
Kniha Jiří	herec	Europeana
Kroupa Hanuš	dětský herec	Kleopatra
Lobačova Valerie	herečka	Discoland
Majer Stanislav	herec	Zdeněk Adamec + Sebeobviňování
Mikluš Robert	herec	Freudovo pozdní odpoledne, Ztracené iluze
Mikulková Gabriela	herečka	Zlatá šedesátá

Nedbal Jan	herec	Podivuhodný případ pana Holmese
Pechlát Martin	herec	Zdeněk Adamec + Sebeobviňování
Polášek Josef	herec	Zlatá šedesátá
Pospíšil Tomáš	hudba	Medvěd s motorovou pilou
Vaverka Jakub	herec	Macbeth – Too Much Blood, Podivuhodný případ pana Holmese

Umělecké výsledky DNz v roce 2022

A/ Premiéry

Obscura

1. premiéra roku 2022

„Když nahlédneš do propasti, i ona nahlédne do tebe.“

Discoland

2. premiéra roku 2022

„Já ti povím jenom to hezký. Já se vůbec nechci angažovat v ničem ošklivým.“

Medvěd s motorovou pilou

3. premiéra roku 2022

„Tak moc miluju celý život, až se mi vobčas zdá, že se zadusím.“

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová a kol.

Obscura

Premiéra 12. března 2022

Scénář a režie Jan Mikulášek

Dramaturgie Dora Štědroňová

Scéna a kostýmy Marek Cpin

Hrají Miloslav König, Kateřina Císařová, Anežka Kubátová,
Jakub Žáček, Dita Kaplanová, Petra Bučková, Vojtěch Vondráček,
Michal Bednář

„Když nahlédneš do propasti, i ona nahlédne do tebe.“

Někdy vědci nemají jinou možnost ověření hypotézy než ji vyzkoušet přímo na lidech. Jejich experimenty v minulosti mnohdy znamenaly převratný posun v celém oboru, jiné se však zapsaly do dějin spíše jako příklady hrubého porušení lékařské etiky. Mezi experimenty, které jsou v inscenaci zobrazovány, se objeví ty slavné – Milgramův pokus, zda poslechneme spíše autoritu nebo vlastní svědomí – i ty méně známé. Série obrazů rozehraná osmi herci slibuje vykreslit člověka, lidstvo, potažmo celou existenci jako soubor tragikomických rysů a daností. Život je obskurní, ale přece nebo právě proto tak fascinující.

Vojtěch Vondráček, Miloslav König, Jakub Žáček a Kateřina Císařová v inscenaci *Obscura*

„(...) Byť je tato metoda již poněkud obehnaná, nutno podotknout, že ji Na zábradlí vypilovali téměř k dokonalosti, a tudíž by se divák rozhodně neměl nudit. Pokud člověka zaujme dané téma, má šanci se pobavit u herecky přesně pointovaných situací a zároveň najít v inscenaci mrazivé okamžiky trefně komentující lidskou přizpůsobivost, přirozené sklony ke zlu a snadnou manipulovatelnost jedinců, kteří se ocitnou v neznámé či nekomfortní situaci. Lidská psychika je složitá a jak píše Michel de Montaigne ve svých *Esejích*, každý člověk je slátaninou sešitou z beztvarých a nesourodých útržků. Jak porozumět ostatním, když málokdy dokonale rozumíme sami sobě?

Herecký soubor Divadla Na zábradlí se v posledních letech rozrostl o několik nových tváří a je potěšující sledovat, že tito mladí herci slyší na Mikuláškův styl práce podobně jako jeho stálí spolupracovníci – konkrétně Vojtěch Vondráček a Kateřina Císařová jsou v budování situací precizní. Tradičně skvěle padne konferenciérská role Jakubu Žáčkovi.

Pokud se člověk oprostí od toho, že se tu dost sází na jistotu, dostane svižnou a zábavnou inscenaci s přesahem, což mi nepřipadá úplně málo.“

Lukáš Dubský
i-divadlo.cz (blog), 24. 3. 2022

Anežka Kubátová, Petra Bučková a Michal Bednář v inscenaci *Obscura*

„(...) Přijďte se pobavit a něco zajímavého se o sobě dozvědět. *Obscura* je hra, v níž se pořád něco děje. Nenechá vás ani na chvíli vydechnout. Snaží se šokovat, rozesmát i zaujmout. Hru má na svědomí umělecké trio – dramaturgyně a umělecká šéfka divadla Dora Viceníková, scénograf a kostýmní výtvarník Marek Cpin a režisér Jan Mikulášek. (...)“

DAILY COFFEE, 15. 3. 2022

„(...) Mikulášková *Obscura* je postavena na nacházení divadelnosti a jejím uvolněním rozvíjení v dosti abstraktním tématu, což je disciplína s nejistým výsledkem. Naštěstí je tu herecká energie, hravost, souhra, tím vším soubor disponuje a umí to vždy v pravou chvíli využít. (...)“

Jana Machalická
Lidovky.cz, 16. 3. 2022

Petra Bučková, Jakub Žáček, Anežka Kubátová, Miloslav König,
Michal Bednář a Vojtěch Vondráček v inscenaci *Obscura*

Petr Erbes, Boris Jedinák a kol.

Discoland

Premiéra 29. dubna 2022

Scénář, dramaturgie, režie Petr Erbes a Boris Jedinák

Scéna a kostýmy Klára Fleková Hudba Ivo Sedláček

Světelný design Tereza Bartůňková

Pohybová spolupráce Dora Sulženko Hoštová

Asistentka kostýmní výtvarnice Magdaléna Hanušová

Hrají DJ – Johana Matoušková, Návštěvník – Jiří Vyorálek,

Ředitel – Václav Vašák, Kuchař – Petr Čtvrtníček,

Ředitelka – Anežka Kubátová, Barman – Kateřina Císařová,

Tanečnice – Magdaléna Sidonová, Krokodýl Kuba – Barbora

Bočková, MLčící tanečnice – Valerie Lobačova

*„Já ti povím jenom to hezký. Já se vůbec nechci angažovat
v ničem ošklivým.“*

Říká se, že kdo si pamatuje devadesátky, ten je neprožil. Ale co když se na tuto dobu snažíme zapomenout i z jiných důvodů?

Inscenace *Discoland* mapuje vzpomínky bývalých zaměstnanců, návštěvníků a dalších pamětníků dnes už legendárního klubu Discoland Sylvie. Zatímco postava majitele klubu Ivana Jonáka je notoricky známá, o těch „druhých“ netušíme skoro nic...

Johana Matoušková v inscenaci *Discoland*

„(...) S nápaditou výtvarnou složkou a vnímavým hudebním podkresem máme před sebou poutavé defilé, jež trpí jediným nedostatkem: zahleděností mladých tvůrců do své krásné práce (...). V posledku jsem pochopil, že příběh Discolandu posloužil tvůrcům k meditaci o čase, v němž jako v černé díře mizí vše, co nás za života trápilo či vzrušovalo.“

Richard Erml
Reflex, 12. 5. 2022

„(...) A k tomu ještě jedno velké plus: málokdy se povede tak dobře vyvážit „dokumentární složku“, v tomto případě výpovědi zaměstnanců Discolandu s divadelním balením. Na Zábradlí neilustrují, nedrží se při zdi, zároveň se ale nenechají strhnout k samoučelným ornamentům. Kolem jednotlivých výpovědí spíš vytvářejí cosi jako měňavě groteskní atmosféru, která všechna ta vyprávění – ve své banalitě docela příšerná – dílem ironizuje a dílem po zákonu kontrastu umocňuje. Dost možná to odpovídá surreálně blyštivé, zkouřené a současně hrozivě atmosféře, která v Discolandu nejspíš panovala v dobách jeho největší slávy. (...)“

Vladimír Mikulka
Nadivadlo.cz, 5. 5. 2022

„(...) Řečeno jinak: k jádru výpovědi nejen o fenoménu Discoland a (ne)dědictví „devadesátek“ ale i o paměti a mechanismu rozvzpomínání vede cesta, jež diváka nutí přijmout pomyslná pravidla hry a nevnímat jen zábavný povrch. Odměnění se mu skvostnými monology, řadou kuriózních detailů, a nakonec i tím, co je na můj osobní vkus možná trochu zbytečně „podtrženo“ dlouhou závěrečnou citací z Máje a co u mne zafungovalo v spíše v přepólované variaci: velkým úsměvem na tváři a lehkým v srdci žalem. (...)“

Jakub Škorpil
Nadivadlo.cz, 29. 4. 2022

„(...) Emoce vyvolané vzpomínkou nabízí Císařová na hraně mezi smíchem a pláčem. Vrcholný výstup inscenace pak čeká na Magdalénu Sidonovou. Ta, zprvu stylizovaná jako babička, která si připravuje pletení z košíčku, vypráví, jak účinkovala v sado-maso show, vycházející z pohádky o Červené Karkulce, v rámci ukázky vyžadovaného žánru se s kolegyněmi také porve a profackuje. Pokračuje pak příhodou, jak se chtěl Jonák přesvědčit, zda najde v jejím bytě (přesněji v ledničce) stopy po své zmizelé manželce, věděl totiž, jaké laskominy pohřešovaná preferovala. (...)“

Jan Kerbr
Lidovky.cz, 11. 5. 2022

„(...) Discoland se nesnaží sestavit výpovědi do nějakého uceleného příběhu... Na Zábradlí totiž vzdor všem omezením daným zvolenou metodou přišli s podívanou až nečekaně divadelní a také neobyčejně zábavnou. Dosaženo toho bylo několikerým způsobem. Především všichni zúčastnění výborně hrají. Pokud tomu správně rozumím, účinkující se nechali inspirovat reálnými postavami: barvitě figurky rozehrávají s viditelným pobavením, nepřekračují však hranici, za kterou začíná triviální karikatura, nebo dokonce parodie. (...)“

Vladimír Mikulka
Deník N, 11. 5. 2022

Anežka Kubátová, Kateřina Císařová, Johana Matoušková,
Magdaléna Sidonová a Barbora Bočková v inscenaci *Discoland*

Petr Čtvrtníček v inscenaci *Discoland*

Kateřina Císařová, Magdaléna Sidonová a Barbora Bočková v inscenaci *Discoland*

Rosa Liksom

Medvěd s motorovou pilou

První premiéra 65. sezony DNz
Premiéra 4. listopadu 2022

Režie Jan Mikulášek

Překlad Vladimír Piskoř Dramatizace Jan Mikulášek a Boris Jedinák

Dramaturgie Boris Jedinák Scéna a kostýmy Marek Cpin

Hudba Vojtěch Vondráček

Hrají Jiří Vyorálek, Vojtěch Vondráček, Michal Bednář,
Magdaléna Sidonová, Dita Kaplanová, Johana Matoušková,
Kateřina Císařová, Lucie Flemrová, Tomáš Pospíšil

„Tak moc miluju celej život, až se mi vobčas zdá, že se zadusím.“

Inscenace vychází z povídek finské prozaičky a dramatičky Rosy Liksom, pro které je příznačný černý humor a astronomický nadhled nad zamotanými osudy hlavních postav. Policista, který bez dvou promile v krvi sotva zvládne dorazit na místo činu; vyhořelý kněz, kterému se už přejíždají naše malicherné všední hříchy; nejtlustší žena Finska, která je hrdá na každý gram svého tuku... Tito a mnozí další outsideři, jimž zpravidla nikdo nenaslouchá a kteří zůstávají skryti ve stínu, ve špinavých bočních uličkách velkoměsta nebo na odlehlém, opuštěném venkově, se dostávají ke slovu v krátkých, tragikomických povídkách. Autorská koláž s výraznou hudební složkou zastoupenou živou kapelou složenou z herců a zaměstnanců Divadla Na zábradlí zachycuje komický, absurdní svět, v němž nikdo netušíme, co přinese další den, a kde nám nezbývá nic jiného, než se nemilosrdným hříčkám osudu smát.

Jiří Vyorálek, Lucie Flemrová, Kateřina Císařová, Tomáš Pospíšil a Vojtěch Vondráček v inscenaci *Medvěd s motorovou pilou*

„(...) Jde o jakýsi svižný kaleidoskop hrůzy a morbidity velmi dovedně seskládané (...). Přitom je to zábavné, zábavné až k nevolnosti, krvavě drsné, ale jaksi melancholicky něžné, ovšem je ještě zesílené ad absurdum (...), až na samu mez snesitelnosti toho, co se ještě dá ve slušném divadle předvést (...). Scénky se rychle střídají, vlastně je to rej klipů a anekdot, do toho hraje rocková kapela, herci jsou výborní a oddaní věci, divák jen doufá, že jich se to osobně netýká, že oni si vedou v životě jinak. (...) Ale je to zábavné, to se musí uznat. (...)“

Jiří Peňás
Echo prime, 25. 11. 2022

„Medvěd s motorovou pilou se skládá z groteskních minimorytátů, černých, cynických historek. Často zůstane u jakýchsi útržků, jindy jsou příběhy víceméně uzavřené (zoufalá cesta zbedněného poslance do Helsinek na první zasedání parlamentu), občas se dojde až k pointě (třeba nekonečné opravy zděděné chaty zakončené jejím osvobozujícím podpálením). Koncept je to docela sympatický a srozumitelně naplněný, jak herecky, tak režijně. Konec konců, na Zábradlí mají s tímhle typem inscenací bohaté zkušenosti. (...)“

Vladimír Mikulka
Nadivadlo.cz, 5. 12. 2022

„(...) Nemáme potřebu se pídit po detailech, nechybí drobnokresba charakteru. Zasypává nás řetězení bizarních zápletek i absurdních point. Textová předloha nese absurditu v samotném příběhu, podpořena hravým autorčiným jazykem. Tyto dvě složky se staly materiálem, který režisér Mikulášek vyzdvihl stylizovaným hereckým projevem – každý herec pracuje se svou osobitou komikou, ale všechny spojuje jakási sebeironie, nadhled. Režie těží z chemie souboru. Baví se sami herci, a diváci s nimi. Na jevišti jsou zřetelné jednotlivé osobnosti, tvoří však kompaktní celek. (...)“

Adéla Kalusová
ČT Art, 22. 11. 2022

„(...) Představení je dynamické a jednu scénu hned střídá druhá a stále dál. Každá je jiná a v něčem jsou si přesto všechny podobné. Rychlému sledu situací se cynická část publika jízlivě pochechtává, zatímco té druhé nejspíš běhá mráz po zádech. Skvěle sestavená autorská koláž klade důraz na bizarnost a černočerný humor, zároveň ale ponechává prostor i pro tísnivý pocit plný úzkosti. Navzdory humornému vyznění před diváky defilují drsné, smutné výjevy. Mikulášek touto osvědčenou směsí tragikomična navazuje (nejen) na své úspěšné *Požitkáře* (2014), kteří jsou dodnes součástí repertoáru divadla. Velice podařená je hudba, kterou pro inscenaci vytvořil Vojtěch Vondráček. Herec a hudebník v jedné osobě dokonale vystihl nervy napínající atmosféru představení. (...)“

Soňa Hanušová
maomai, 29. 11. 2022

Vojtěch Vondráček v inscenaci *Medvěd s motorovou pilou*

Jiří Vyorálek a Michal Bednář v inscenaci *Medvěd s motorovou pilou*

Johana Matoušková v inscenaci *Medvěd s motorovou pilou*

B/ Dramaturgický plán na druhou polovinu sezony 2022/2023

I v jarní polovině sezony čekají diváky Divadla Na zábradlí další neotřelé divadelní zážitky. Hned v dubnové premiéře se stejně jako v legendární inscenaci *Zlatá šedesátá* bude tvůrčí tým zabývat osobností filmového režiséra a scénaristy Pavla Juráčka. Tentokrát však půjde o pohled z opačné strany – na rozdíl od „Šedesátek“, které jsou dramatizací Juráčkových deníků, vychází režisérka Anna Klimešová a dramaturg Petr Erbes z bestselleru *O Pavlovi*, jehož autorkou je Juráčková třetí manželka Daňa Horáková. Vítězné dílo ankety *Lidových novin* Kniha roku 2020, které bylo zároveň nominované na cenu Magnesia Litera 2021 v kategorii publicistika, se věnuje postavě filmařského bonvivána v jeho soukromém životě a manželském pobytu v exilu a senzitivním ženským pohledem odkrývá Juráčkovy stinné stránky. Že půjde o něžnou a citlivou sondu do partnerského života v totalitě i zahraniční izolaci naznačuje také to, že režisérkou inscenace bude právě Anna Klimešová, jejíž dřívější práce na významných jevištích české přispěvkové i nezávislé scény vynikají důrazem na společenská témata i pečlivou prací s atmosférou okamžiku.

Květnová premiéra přinese na Zábradlí čerstvý vítr v podobě imerzivní inscenace v režii nedávného absolventa Katedry alternativního a loutkového divadla DAMU Štěpána Gajdoše. V inscenaci *Nocturno* budou mít diváci možnost odhalit různé lidské příběhy na základě jejich snových zážitků v intimním prostředí divadelního jeviště i zákulisí. V červnu pak na Zábradlí vznikne další z adaptací velkých děl světové literatury – tentokrát půjde o román Lva Nikolajeviče Tolstého *Vzkříšení* v dosud na české scéně neuvedené dramatizaci německého dramatika Armina Petrase a překladu ředitele Divadla Na zábradlí Petra Štědrone. Režisér Jan Mikulášek tak naváže na svou režii Balzacových *Ztracených iluzí* a představí pražskému publiku palčivě aktuální kritiku ruské společnosti na pozadí bolestivého milostného vztahu. Závěr sezony bude patřit režisérovi Janu Fričovi a předpremiéře novinky s komorním obsazením dlouholetých členů divadelního souboru DNz Petra Čtvrtníčka a Jakuba Žáčka s názvem *Skokani*. Text hry vzniká přímo na tělo zmíněným hercům a jeho autory jsou renomovaní čeští spisovatelé Jaroslav Rudiš a Petr Pýcha.

Také v druhé polovině sezony 2022/2023 plánuje Divadlo Na zábradlí pokračovat v doprovodných programech – diváci se mohou těšit na diskuze a dramaturgické úvody, ale také na nové díly podcastu *Úrodná půda* či *Kulisa*. Zatímco v rámci *Kulisy* vyzpovídají Kateřina Císařová a Barbora Bočková zaměstnance divadla a dají tak posluchačům možnost nahlédnout hlouběji do tajů různých divadelních profesí, v prvních dílech *Úrodné půdy* v roce 2023 uslyšíme rozhovory s antropoložkou Lenkou Jakoubkovou Budilovou nebo s vězeňským kaplanem. Mezi doprovodné programy začátku nového roku bude patřit výjimečná diskuze po představení legendární inscenace *Korespondence V+W*, která pomalu spěje k derniéře, nebo Severský divadelní večer, který Divadlo Na zábradlí uspořádá ve spolupráci s pražským Skandinávským domem při příležitosti uvedení inscenace povídek Rosy Liksom *Medvěd s motorovou pilou*.

Duben 2023

Daňa Horáková

O Pavlovi

Premiéra 28. dubna 2023

Režie Anna Klimešová

Dramaturgie Petr Erbes

Hrají Anežka Kubátová, Magdaléna Sidonová, Kateřina Císařová,
Vojtěch Vondráček, Michal Bednář

„Miluju Tě. Miluju Tě. Miluju Tě... Už jsem Ti vlastně řekl, že Tě miluju?“

O vrstvách paměti a o různých podobách Pavla Juráčka. O tom, co se vztahem lidí udělá život v malé garsonce v exilu a o mnoha úrovních samoty. O všech nepřítomných, se kterými dennodenně žijeme. O plamenných očích černého myslivce. O čisté a očištné lásce. O péči a pomoci. O Daně.

„Někdy se ptám, jestli mi neubližoval, aby mě chránil. Jestli nechtěl, abych včas utekla, abych vedle něho nepřišla o rozum. A navíc mne poslední dobou zmáhá pocit, že jsme si byli podobnější, než jsem si ochotna připustit.“ Daňa Horáková

Květen 2023

Štěpán Gajdoš a kol.

Nocturno

Premiéra 26. května 2023

Režie Štěpán Gajdoš

Hrají Anežka Kubátová, Vojtěch Vondráček a další

„Kdo řekl, že noci byly stvořeny ke spánku?“

Netradiční divadelní událost umožní divákům vstoupit do neprobádané oblasti spánku, prozkoumat jeho jednotlivé fáze a „ulehnout“ do šesti různých postelí. Do každé z nich se otiskl jiný člověk a každá z nich otevírá jiný příběh. Od sedmi večer až do půlnoci se celé divadlo promění v surreální prostor na pomezí bdění a snu. Ve chvíli, kdy postavy spí, je čas jenom váš. Hudba. Drinky. DJ. Snění. Co všechno se dělo v ložnicích a o jakých funkcích postele si nedokážeme ani nechat zdát? Večerem na vlnách beta vás provede DJ set hudebnice...

Reprízované tituly

Jiří Voskovec, Jan Werich

Korespondence V+W

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 16. září 2013

Celkem 190 repríz

EN

Silná výpověď o životě dvou zcela mimořádných lidí v nelehké době. Jedna z divácky nejoblíbenějších, kritiky nejvíce oceňovaných a na hostování nejčastěji zvaných inscenací DNz. Je uváděna také jako dopolední představení pro střední školy. Inscenace se v závěru sezony 2022/2023, tj. po deseti letech uvádění, přibližuje k derniéře, kterou by měla být slavnostní 200. repríza tohoto výjimečného titulu.

Pavel Juráček

Zlatá šedesátá aneb Deník Pavla J.

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 20. září 2013

Celkem 72 repríz

EN

Dramatizace knihy – deníku Pavla Juráčka – režiséra, scénografa, chartisty a klíčové osobnosti českého filmu 60. let. Trvalý divácký zájem a stabilně vysoká umělecká úroveň textu i provedení. Cena Alfreda Radoka za **Nejlepší inscenaci roku 2013**.

Patrik Ouředník

Europeana

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 28. září 2013

Celkem 81 repríz

EN DE

Europeana: evropské dějiny dvacátého století líčené s nadhledem, humorem i sžíravou ironií. Inscenace úspěšně reprezentovala současné české divadlo na několika zahraničních festivalech. Představení disponuje titulky ve dvou světových jazycích, má šanci na další zahraniční hostování a setkává se i se zájmem cizojazyčných návštěvníků Prahy.

Anglické titulky EN

Německé titulky DE

České titulky CZ

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová

Hamleti

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 13. listopadu 2015

Celkem 104 repríz

EN

Tvůrčí tandem Mikulášek-Štědroňová touto inscenací pokračuje v umělecky náročné a přesto divácky atraktivní linii autorských inscenací. Tentokrát je úhelným tématem samotné divadlo, respektive herectví.

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová

Požitkáři

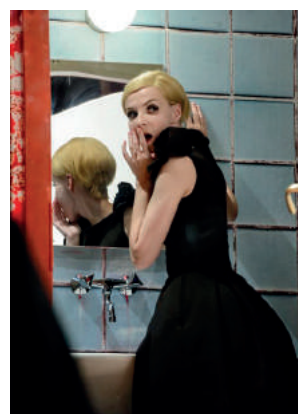
Režie Jan Mikulášek

Premiéra 24. října 2014

Celkem 106 repríz

EN

Jedno z nejvýznamnějších témat filozofie, literatury i života vůbec, a to smrt, skon, zánik, loučení, umírání. I tato smutná témata skrývají v sobě velké divadlo. Inscenace, která se okamžitě po premiéře stala diváckým hitem, zpracovává téma posledních věcí člověka, ovšem s mimořádným humorným vkladem.

DJ / Shakespeare

Macbeth – Too Much Blood

Režie, scénář David Jařab

Premiéra 7. dubna 2017

Celkem 76 repríz

CZ

Původní Shakespearův text je tragédií, Jařabova variace má podobu černé komedie. Ať už záměrně či intuitivně, zde vzniká *Macbeth* ve vyhroceném celosvětovém společenském kontextu. Téma sebestředné touhy po moci vidíme všude kolem sebe snad více než kdy dříve. Cena divadelní kritiky za **Nejlepší inscenaci roku 2017**.

DJ / A. C. Doyle

Podivuhodný případ pana Holmese

Režie, dramaturgie David Jařab

Premiéra 6. října 2018

Celkem 29 repríz

Kriminální obsese dvou solitérů z dob, kdy černoši, Indové, Poláci, feťáci, buzny, ženy i děti ještě znali své místo. Viktoriánská rapsodie o touze přiblížit se zločinu tak blízko, že člověk, totiž muž, prostě nemůže zůstat úplně bez skvrn na své běloskvoucí košili a kožených rukavicích.

Thomas Bernhard

Mýcení

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 16. března 2018

Celkem 69 repríz

EN

Dramatizace románu skandálního a nepohodlného rakouského autora. Sarkastický, ironický a přesný Thomas Bernhard zachycuje slavnostní setkání několika přátel u umělecké večeře, jež se stává hlubokou a jízlivě zábavnou sondou do života lepší společnosti.

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová

Persony

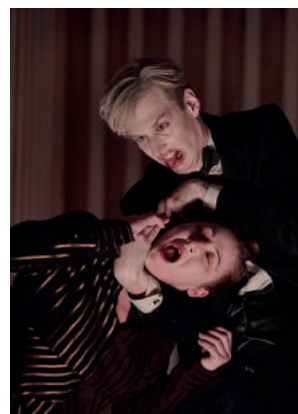
Režie Jan Mikulášek

Premiéra 6. prosince 2018

Celkem 40 repríz

EN

Inscenace vychází z obsáhlého díla Ingmara Bergmana, tvůrce pěti desítek filmů a více než 120 dramát. V *Personách* se potkávají Bergmanovy hlubokomyslné, zachmuřené a osudem zkoušené postavy, aby vznikla nová spojení a nové významy.

Honoré de Balzac

Ztracené iluze

Režie Jan Mikulášek

Premiéry 3. září 2021

Celkem 21 repríz

EN

Klasický román pohledem kmenového režiséra Jana Mikuláška. Hlavním protagonistou Balzacova příběhu je Lucien Chardon, nadaný básník z maloměsta, který touží prorazit v Paříži. První rozčarování zažije ve chvíli, kdy zjistí, že důležitější než talent jsou pro dráhu spisovatele společenské kontakty a peníze.... Pohled na společnost s kritickým odstupem činí z tohoto románu stále živé dílo.

David Jařab

Freudovo pozdní odpoledne

Režie David Jařab

Premiéra 22. října 2021

Celkem 21 repríz

Psychoanalytická opereta, jejíž hlavní postavou není nikdo menší než sám Sigmund Freud. Inscenace na téma, které dodnes zůstává maximálně kontroverzní. Vídeň ve zlatém období konce 19. století byla zábavná, opulentní, opojná, ale i pokrytecká. Vyspělý svět ještě nebyl zralý na odhalování tajemství, která skrývala dobře chráněná rodinná sídla i neosvětlená zákoutí lidských duší.

Tituly roku 2022

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová a kol.

Obscura

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 12. března 2022

Celkem 15 repríz

Petr Erbes, Boris Jedinák a kol.

Discoland

Režie Petr Erbes, Boris Jedinák

Premiéra 29. dubna 2022

Celkem 22 repríz

Rosa Liksom

Medvěd s motorovou pilou

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 4. listopadu 2022

Celkem 8 repríz

Derniéry roku 2022

Inscenace Divadla Na zábradlí jsou ve znamení prvních provedení, doposud neznámých titulů a pro divadlo neobjevených textů. Marketing tedy cílí na diváka, který je zvědavý, otevřený, vstřícný přijmout i aktivní roli recipienta. Z toho důvodu ne každá inscenace získává masivní popularitu a cílí také na menší segment publika. Nicméně hledačský charakter inscenací ozdobený mistrovskými hereckými výkony, vynalézavou režii a poutavým tématem, to vše obhájí i případy nižšího počtu repríz.

Jan Mikulášek, Dora Štědroňová

Posedlost

EN

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 30. dubna 2016

Derniéra 19. března 2022

Celkem 40 repríz

Výrazně obrazivá inscenace na existenciální téma. V centru našich nahlížených posedlostí stojí láska či obsese druhým, strach ze samoty, prázdnoty, nesmyslnosti existence. Láska v nejrůznějších podobách.

Jaroslav Žváček

Zlatá pláž

Režie Jan Prušinovský

Premiéra 3. září 2020

Derniéra 11. června 2022 v DNz, 22. června 2022 v Olomouci

Celkem 22 repríz

Může ošklivý člověk beze škol dosáhnout životního štěstí? Říká se, že kdo se snaží, dosáhne, čeho chce; ale proč se snažit, když to nikdo neocení? Mladý kluk, kterému se podle jeho vzhledu přezdívá Zombík, dostane šanci, leč promění se v monstrum, které nejenže pokouše ruku, která ho krmí, ale ještě tou utrženou rukou všem nafackuje.

David Jařab

Tajný agent

Scénář, scéna, režie David Jařab

Premiéra 6. prosince 2019

Derniéra 20. června 2022

Celkem 18 repríz

Závěrečný díl britského triptychu Davida Jařaba v Divadle Na zábradlí. Nezvykle aktuální román vypráví příběh z Londýna o jedné bombě, která měla způsobit strach a chaos a na přelomu 19. a 20. století přiblížit Británii zájmům Ruska. Sonda o zániku lásky a rodiny v soukolí dějin.

Jan Mikulášek, Boris Jedinák a kol.

Ahoj vesmíre!

Režie Jan Mikulášek

Premiéra 30. června 2021 v pražském Planetáriu

Derniéra 21. června 2022 tamtéž

Celkem 17 repríz

Autorská inscenace v režii Jana Mikuláška vycházela z procesu vzniku Zlaté desky – poselství určené mimozemským civilizacím – z ústřední otázky. Co o nás chceme bytostí z kosmu vlastně sdělit? A co se o nás nesmí nikdy dozvědět? Můžou nám cizí bytosti mimo sluneční soustavu vůbec rozumět? A rozumíme sami sobě?

8lidí

Kleopatra

Režie 8lidí

Premiéra 4. června 2021

Derniéra 25. října 2022

Celkem 16 repríz

Co mohlo být jinak, kdyby Kleopatra nespáchala sebevraždu? Prosadilo by se křesťanství v takové míře, kdyby se smrtí Kleopatry nezaničil kult bohyně Isis? Odkud vycházejí kořeny naší civilizace? Skupina 8lidí připravila audiowalk, ve kterém se diváci vydávali na pouť z divadla ven do egyptského podsvětí.

Peter Handke

Zdeněk Adamec + Sebeobviňování

Režie Dušan David Pařízek

Premiéra 2. prosince 2021

Derniéra 6. prosince 2022

Celkem 23 repríz

Dušan D. Pařízek se opírá o text dramatika a nositele Nobelovy ceny za literaturu Petera Handkeho. Handke se ve své poslední práci *Zdeněk Adamec* věnuje případu mladého muže, který se v roce 2003 upálil na Václavském náměstí. Adamec svůj dopis na rozloučenou zveřejněný na internetu nazval „Pochodeň 2003“.

Text s názvem *Sebeobviňování* se zaměřuje na reflexi osoby Petera Handkeho, jehož ztvárnil německý herec Samuel Finzi.

Zájezdy, festivaly

7. 2. 2022	Mýcení	Litvínov	
14. 2. 2022	Mýcení	Brno	
9. 3. 2022	Freudovo pozdní odpoledne	Děčín	
20. 5. 2022	Zdeněk Adamec + Sebeobviňování	Olomouc	Divadelní Flora
21. 5. 2022	Zdeněk Adamec + Sebeobviňování	Olomouc	Divadelní Flora
23. 5. 2022	Ztracené iluze	Toruň, Polsko	Festival KONTAKT
27. 5. 2022	Zdeněk Adamec + Sebeobviňování	Ostrava	Dream Factory
28. 5. 2022	Zdeněk Adamec + Sebeobviňování	Brno	Divadelní svět
22. 6. 2022	Zlatá pláž	Olomouc	Moravské divadelní léto
15. 9. 2022	Zdeněk Adamec + Sebeobviňování	Plzeň	MF Divadlo
1. 10. 2022	Discoland	Opava	
13. 10. 2022	Mýcení	Drážďany, SRN	
28. 10. 2022	Discoland	Hradec Králové	Čekání na Václava
19. 11. 2022	Europeana	Brno	
29. 11. 2022	Discoland	Liberec	

Umělecké projekty a akce DNz

Zábradlí pro Ukrajinu

5. března 2022

Těsně po vypuknutí ruské invaze na Ukrajinu jsme uspořádali komunitní setkání diváků Divadla Na zábradlí a obyvatel Prahy 1. Součástí odpoledne byla umělecká vystoupení – koncerty, poezie, autorské čtení atd., a především materiální sbírka oblečení, potravin, nádobí a základních hygienických potřeb, které jsme odevzdali do centra pomoci České zemědělské univerzity.

Bud' láska aneb Dnes večer pro Ukrajinu

8. května 2022

Divadlo Na zábradlí společně s nově vzniklou neziskovou organizací Bud' láska uspořádalo benefiční večer s bohatým programem plným vystoupení vzácných hostů. Výtěžek ze vstupného byl věnován na podporu dodávek humanitární pomoci obyvatelům válkou postižené Ukrajiny.

Součástí této více než tříhodinové akce byla vernisáž výstavy ukrajinského grafika Oleksandra Grekhova ve foyer Divadla Na zábradlí. Poté následoval hudební a divadelní večer, během kterého vystoupili umělci domácího souboru Petr Čtvrtníček, Jiří Vyoralék, Miloslav König, Jakub Žáček, Kateřina Císařová, Lucie Flemrová a ukrajinská studentka Valerie Lobačova, která v Divadle Na zábradlí hostuje v inscenaci *Discoland*. Zazpívaly také bývalé herečky Divadla Na zábradlí Natálie Řehořová a Bára Hrzánová a další umělci a členové několika pražských divadel: Barbora Poláková, Igor Orozovič, Nataša Bednářová, Jan Zadržil, Tereza Krippnerová a Ester Kočíčková. Večerem provedly herečky DNz Kateřina Císařová a Barbora Bočková.

Slavnostní zahájení 65. sezony Divadla Na zábradlí

8. září 2022

Jubilejní sezonu jsme zahájili již tradičním přeplaváním Vltavy, následovalo živé provedení podcastové talkshow *Kulisa*, ve které Kateřina Císařová a Barbora Bočková vyzpovídaly členy uměleckého souboru i vedení divadla ohledně plánů Divadla Na zábradlí v nadcházející sezoně. V 18:00 proběhla dvojité vernisáž nových výstav – v kavárně byla instalována stálá výstava fotografií ze zákulisí DNz, ve foyer pak nová expozice diváckých vzkazů mimozemským civilizacím sesbíraných během repríz inscenace *Ahoj vesmíre!* v Planetáriu. Večer vyvrcholil 100. reprízou inscenace *Hamleti*. Slavnostní zahájení sezony se stalo již tradiční komunitní akcí, která se vždy setkává s velmi dobrými ohlasy a skvělou návštěvností.

Zažít město jinak

Sobota 17. září 2022

I v roce 2022 se DNz připojilo k sousedské akci *Zažít město jinak*. Tentokrát proběhl na Zábradlí od 15:30 program s podtitulem *Nové město*. Jak zažívají město lidé, kteří do Prahy utekli před válkou na Ukrajině? Jaký byl jejich první dojem z tohoto místa? Jak se zde cítí? Co jim připomíná? Jak vypadá místo, odkud pocházejí? Pohled na Prahu očima nově příchozích se Divadlo Na zábradlí pokusilo zprostředkovat formou divadelní instalace za účasti herců DNz vyprávějících příběh o životní pouti ukrajinské herečky a jejich současné kolegyně Valerie Lobačové z Ukrajiny do Prahy.

Vernisáž „Přes východ na západ“ v rámci PDFNJ

10. listopadu 2022

Divadlo Na zábradlí se po roce opět stalo jedním z dějišť Pražského divadelního festivalu německého jazyka. Ve čtvrtek 10. listopadu 2022 v 17:00 proběhla ve foyer divadla vernisáž výstavy věnované osudům takzvaných velvyslaneckých uprchlíků, kteří v létě a na podzim roku 1989 opustili autoritářskou NDR v touze po svobodném životě a útěk je zavedl do Lobkovického paláce v Praze. O 32 let později zde pamětníci a pamětnice vzpomínali na poměry v NDR, na útěk a pobyt na západoněmeckém velvyslanectví a další události pokojné revoluce, jež vedla k pádu berlínské zdi a německo-německé hranice. Výstava byla ukončena s koncem listopadu.

Korzo Národní / Divadlo Na zábradlí

17. listopadu 2022

Listopad se na Zábradlí jako každý rok nesl v duchu odkazu někdejšího technika a dramatika Divadla Na zábradlí Václava Havla – pro letošní oslavy výročí sametové revoluce navíc DNz spojilo síly se spolkem Díky, že můžem! a zapojilo se tak do programu již tradičního festivalu Korzo Národní. Ve čtvrtek 17. listopadu měli diváci příležitost zaposlouchat se ve foyer divadla do Havlových projevů, podívat se na záznam některé z původních inscenací jeho dramát, nahlédnout do prezidentské lóže, nebo se pokochat výše zmíněnou výstavou. Zároveň ale mohli vyrazit na Národní třídu a po cestě k památníku 17. listopadu si poslechnout čtení v Obýváku Václava Havla na piazzettě Národního divadla v podání Jiřího Vyorálka, Jany Plodkové, Václava Vašáka nebo Kateřiny Císařové. Večer proběhlo v divadle představení inscenace *Europeana*, po němž následovalo nahrávání podcastu *Bruselské chlebíčky* na téma pozice České republiky v Evropě a právě probíhajícímu českému předsednictví v Radě Evropské unie.

Noc divadel: Film je děvka mezi uměními

19. listopadu 2022

Letošní Noc divadel zastihla DNz v poněkud neobvyklé situaci, část souboru totiž vyrazila s inscenací *Europeana* hostovat do Brna. Ani nepřítomnost většiny umělecko-technického personálu ale ostatním zaměstnancům nezabránila oslavit svátek divadla ve velkém stylu.

Pruhovaný sál Divadla Na zábradlí se tak pro jeden večer proměnil v kinosál, kde měli diváci příležitost zhlédnout například krátký film *Schůze* z období covidového lockdownu, koláž z anonymních diváckých vzkazů *Proč bychom se netěšili* nebo *Husitský film* z produkce souboru 11:55 v režii „služebně nejmladšího“ herce DNz Michala Bednáře. O přestávkách mezi jednotlivými perlami divadelní kinematografie probíhaly diskuze s herci a tvůrci a večeru panovala atmosféra velkých filmových festivalů...

Interní Mikulášské odpoledne

5. prosince 2022

Tradiční Mikulášská pro děti zaměstnanců a přátel Divadla Na zábradlí. Jan Hájek v roli laskavého Mikuláše rozzářil nejednu dětskou tvář.

Vánoční tržičtě

18. prosince 2022

Čtvrtou adventní neděli se foyer Divadla Na zábradlí rozeznělo melodiemi vánočních koled, provonělo skořicí a badyánem a rozsvítilo září svíček. Poslední dárky pro své blízké si diváci mohli zakoupit za zvuků živého jukeboxu Kateřiny Císařové od 10:00 do 18:00 na benefičním vánočním tržičtí. K dostání byly výrobky herců a dalšího personálu divadla, a to od potravinářských výrobků přes šperky a svíčky až po ručně vyrobené ptačí budky. Část výtěžku z prodeje putovala na činnost spolku Bud' láska, který dodává materiální pomoc lidem zasaženým válkou na Ukrajině – společnými silami se zaměstnancům DNz podařilo na podporu spolku vybrat přes 45 000 Kč.

Úrodná půda

Debaty a dramaturgické úvody v Divadle Na zábradlí umožňují častější a osobnější setkávání a navazování otevřeného dialogu s našimi diváky. Sérii doprovodných programů doplňuje podcast *Úrodná půda* dostupný na online platformách.

A/ Dramaturgické úvody před představením

Ahoj vesmíre! 15. 2. 2022

Dramaturgický úvod s dramaturgem Borisem Jedinákem ve foyer Planetária v pražské Stromovce. Jak se lidstvo může prezentovat mimozemským civilizacím? A měly by zájem o navázání kontaktu s námi? Jak se dělá divadlo v nedivadelním prostoru?

Macbeth – Too Much Blood 13. 6. 2022

Proč uvádíme *Macbetha* v angličtině? A jak se ze Shakespearových čarodějnic stali dva podivní chlápci s banjem? S režisérem a scénografem Davidem Jařabem jsme si povídali na téma, jak se dá Shakespeare po stovkách provedení dělat ještě jinak a jak vznikala inscenace, která v roce 2017 obdržela Cenu divadelní kritiky.

Freudovo pozdní odpoledne 4. 10. 2022

Jak vzniká opereta ve 21. století? A jak se dá vyvážit humor s citlivostí u tak vážného tématu, jako je sexuální zneužívání? O tématu psychologie i hudebního divadla jsme hovořili s režisérem a scénografem Davidem Jařabem a hudebním skladatelem Jakubem Kudláčem.

Podivuhodný případ pana Holmese 26. 11. 2022

Jak se dostal nejslavnější detektiv světa na jeviště Divadla Na zábradlí? A v čem tkví kouzlo britské literatury? Režisér David Jařab uvedl jedinečné představení inscenace *Podivuhodný případ pana Holmese* a prozradil divákům nejedno londýnské tajemství...

B/ Divácké diskuze s tvůrci po představení

Diskuze začínají cca 15 minut po skončení představení ve foyer Divadla Na zábradlí.

Setkání nabízí vhled do uměleckého záměru při tvorbě inscenací. Scénografové, kostýmní výtvarníci, režiséři, dramaturgové, autoři nebo překladatelé přibližují divákům práci s inscenovaným textem, průběh plánování a zkoušení, technologické postupy tvorby scénografie, přípravu návrhů kostýmů a další složky zhlédnuté inscenace. Vstup je zdarma.

Na webových stránkách divadla se ptáme diváků: Chtěli byste se setkat s konkrétním tvůrcem našich inscenací? Zajímá Vás, jaká

byla inspirace pro tvorbu textu nebo dekorace? Napište nám, s kterým z našich umělců byste se rádi setkali.

Discoland 18. 5. 2022

Jak probíhaly schůzky se zaměstnanci Discolandu? Je vůbec možné zobrazit Discoland bez Jonáka? A jak se dá rozhovor s kuchařem či striptérkou přetavit v dojemný a dramatický monolog? Všechny dotazy k nejnovější inscenaci Divadla Na zábradlí zodpovídali režiséři, dramaturgové a autoři inscenace Petr Erbes a Boris Jedinák.

Mýcení 16. 6. 2022

O oceňované inscenaci Jana Mikuláška zobrazující lesk i bídu jedné umělecké večere ve vyšší společnosti jsme hovořili s představiteli těchto pokryteckých postaviček. Co mají společného herci se svými postavami? Jak určuje herectví nálada publika? A která témata inscenace jsou pro herce zásadní? Na divácké otázky odpovídali Jan Hájek, Jakub Žáček, Magdaléna Sidonová a Petr Jeništa.

Hamleti 8. 9. 2022

Stou reprízu legendárního kusu o hercích a světlých i stinných stránkách jejich profese jsme oslavili diváckou diskuzí se samotnými hrdiny inscenace – herci Divadla Na zábradlí, kteří prozradili, jak inscenace vznikala, které historky z herecké šatny se již do scénáře nevešly, nebo třeba jak často na někoho něco hrají.

Požitkáři 13. 9. 2022

Druhou inscenací, která v září oslavila stou reprízu, byli *Požitkáři* – dojemná mozaika rozhovorů a situací, které se točí kolem věčného tématu smrti a jejích podob. Při diskuzi o smrti i o divadelní tvorbě si s diváky povídali dramaturgyně a umělecká šéfka Divadla Na zábradlí Dora Štědroňová a scénograf Marek Cpin, který za výpravu k inscenaci *Požitkáři* obdržel Cenu divadelní kritiky.

Discoland 19. 9. 2022

O nové inscenaci Divadla Na zábradlí si diváci povídali s režiséry Petrem Erbesem a Borisem Jedinákem i s představiteli jednotlivých devadesátkových postav. Jak probíhaly schůzky se zaměstnanci Discolandu, z jejichž výpovědí vznikal výsledný divadelní tvar? Jak se dá rozhovor s kuchařem či striptérkou přetavit v dramatický monolog? A co pro herce znamená možnost setkat se s člověkem, kterého v inscenaci hraje?

Obscura 12. 10. 2022

Jaké jsou etické hranice performance? Dá se divadlo považovat za formu sociálního experimentu? A proč má existovat jenom jeden Batman? Na otázky odpovídala psychologka Iva Poláčková Šolcová z Psychologického ústavu AV ČR a dramaturgyně a umělecká šéfka Divadla Na zábradlí Dora Štědroňová.

Zlatá šedesátá 21. 10. 2022

Ke konci října jsme uvedli nový formát diskuzí s jednotlivými herci souboru Divadla Na zábradlí – naší první hostkou byla Petra Bučková. Řeč byla nejen o zhlédnutém představení inscenace *Zlatá šedesátá*, ve které Petra již desátou sezonu exceluje, ale i o jejích dalších počinech ve filmu, v divadle i v rozhlase, nebo o její dlouholeté roli zdravotního klauna.

Europeana 17. 11. 2022

Živé natáčení podcastu *Bruselské chlebíčky* ku příležitosti svátku 17. listopadu. Moderátoři pořadu Českého rozhlasu Viktor Daněk, Zdeňka Trachtová a Filip Nerad si na diskuzi po představení inscenace *Europeana* pozvali ekonoma Tomáše Sedláčka a politoložku Vladimíru Novotnou a společně s diváky s nimi probírali téma pozice České republiky v Evropě.

Persony 12. 12. 2022

Po představení divadelní adaptace filmů Ingmara Bergmana *Persony* si diváci povídali s okouzující Janou Plodkovou. Prozradila, jak probíhalo zkoušení bergmanovské koláže, kterou ze svých mnoha rolí za osm sezon v souboru Divadla Na zábradlí má nejraději i v jakých projektech ji diváci budou moci vidět v novém roce.

Ztracené iluze 16. 12. 2022

Po představení *Ztracených iluzí* se s diváky sešel nejmladší člen souboru DNz Vojtěch Vondráček. Řeč byla o jeho herecké cestě, lásce k hudbě, truhlářském talentu i o hlavní roli Luciena Chardona, za kterou byl nominován na Cenu Divadelních novin.

C/ Uzavřené diskuze pro studenty uměleckých škol

V roce 2022 Divadlo Na zábradlí usilovalo o bližší kontakt se studenty divadelních oborů. V první řadě přivítaly inscenační týmy dvě stážistky – zkoušení inscenace *Obscura* se účastnila studentka Katedry teorie a kritiky pražské DAMU Dana Hlaváčková, na zkoušky inscenace *Medvěd s motorovou pilou* pak docházela studentka oboru činoherní režie brněnské JAMU Anna Magdalena Pavlicová. Dále svou praxi absolvovali v Divadle Na zábradlí studenti středních škol, jako je například Střední odborná škola multimediální a propagační tvorby EDUSO.

Nadto DNz zahájilo s premiérou inscenace *Discoland* novou tradici ve snaze o navazování bližších kontaktů se studenty divadelněvědních oborů. Po některé z prvních repríz nových inscenací tak nově pořádá uzavřené diskuze se studenty oborů divadelní studia, teorie a kritika či režie a dramaturgie. Během těchto setkání dochází k oboustranné výměně názorů a poznatků mezi profesionálními divadelníky a nastupující generací divadelních vědců a tvůrců, kterou považuje vedení DNz za velmi prospěšnou pro rozvoj české divadelní společnosti.

Proběhlé uzavřené diskuze:

Discoland 4. 5. 2022

Medvěd s motorovou pilou 14. 12. 2022

Online projekty

A/ Úrodná půda

Cyklus rozhovorů o všem, co se týká divadla, se všemi, kteří se divadla jakkoliv dotýkají. Uvádí dramaturgové Divadla Na zábradlí Petr Erbes a Boris Jedinák. Tvůrci se v krátkých rozhovorech setkávají s inspirativními osobnostmi, k jejichž práci se vážou témata z repertoáru Divadla Na zábradlí. Psychoanalýza, gastronomie, funerální umění, to vše je součástí bohaté mozaiky, která se s každým dalším dílem rozšiřuje. Podcast *Úrodná půda* lze poslouchat na Spotify, Soundcloud nebo Apple Podcasts. Projekt vznikl za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky.

Ve dvou se to lépe táhne 22. 2. 2022

Podcast k inscenaci *Korespondence V+W*. Jaké je to tvořit čtyřicet let v uměleckém tandemu? Rozhovor s hercem a dabérem Jiřím Lábusem o vzniku, o historii i budoucnosti dvojice Kaiser – Lábus. (Nahráváno bez Kaisera.)

Umění neposlouchat 16. 9. 2022

Rozhovor s Ivou Poláčkovou Šolcovou o psychologických experimentech, o izolaci při cestě na Mars a o tom, jak důležité je vědomí toho, že jsme schopni zabít člověka. A bonus pro studenty psychologie: v podcastu najdete návod, jak úspěšně absolvovat první hodinu studia v kurzu naší hostky.

Vpředu byznys, vzadu párty 29. 9. 2022

Rozhovor s publicistkou a výzkumnou pracovnící Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR Veronikou Pehe o tom, co je retro, jak vzniká a po jaké době můžeme vnímat minulost jeho optikou. Víte, jaký je rozdíl mezi retrem, nostalgií a historickým filmem? A máte raději *Pelíšky* nebo *Rebely*?

Jiříkovo vidění 26. 12. 2022

Rozhovor s hasičem, bezpečnostním technikem, malířem, sochařem a hlavně bubeníkem Jiřím Šimečkem o jeho působení v kapelách Letadlo a Toyen. O šedé zóně mezi undergroundem a oficiální kulturou, o prvním velkém turné v USA. Proč Jirkovy kapely přestaly hrát? Jak na dobu své velké slávy vzpomíná dnes? Rozhovor vychází z inscenace *Medvěd s motorovou pilou*, kterou prostupuje rozpadající se kapela na mezinárodním turné.

B/ Kulisa

Hovory a rozhovory ze zákulisí divadla, od sezóny 2022/23 živěji než kdy předtím. Kromě tradiční podoby předtočeného podcastu proběhlo v září 2022 i první živé vysílání pořadu *Kulisa* a podobné akce plánují moderátorky Kateřina Císařová a Barbora Bočková i do budoucna. Podcast *Kulisa* lze pustit přes Spotify nebo Apple Podcasts. Projekt vznikl za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky.

Michal Bednář 16. 8. 2022

Pátý díl podcastu Kulisa nás seznámil s nejnovějším členem uměleckého souboru DNz – Michalem Bednářem. Dá se po DAMU studovat další škola? Proč ho tak fascinují husité a proč toho o něm tolik ví Kateřina Císařová? Rozhovor s mladým nadějným hercem a tvůrcem o studiu historie, o nahotě, o jeho herectví. A také o filmu, který Michal připravil se souborem 11:55. Jak je náročné založit si a fungovat v takovém nezávislém divadelním souboru?

Vedení a umělecký soubor DNz 8. 9. 2022

Živé provedení podcastové talkshow Kulisa, ve které Kateřina Císařová a Barbora Bočková vyzpovídaly členy uměleckého souboru i vedení divadla ohledně plánů Divadla Na zábradlí v nadcházející sezoně. Natáčení bylo součástí slavnostního zahájení sezony 2022/2023.

C/ Další aktivity a spolupráce

Dramox

Inscenace *Zlatá šedesátá* a *Largo desolato*.

Streamování

Streamování a internetové vysílání na více platformách (například TV Mall, Youtube...).

Dvě řady podcastů – *Úrodná půda* a *Kulisa*.

Brejlando

Technologicky ojedinělý 360° záznam inscenace (kamera uprostřed), který divák sleduje VR brýlemi. Inscenace Jana Mikušáka *Hamleti* byla s velkým úspěchem a nečekaným mediálním dosahem uvedena jako pilotní projekt Brejlando.

Hosté v Eliadově knihovně DNz

A/ Divadelní společnost MASOPUST

Stálý host DNz hraje v Eliadově knihovně od roku 2014.

Masopust je umělecky úzce spjatý s činností Divadla Na zábradlí. Jeho tvorba doplňuje repertoár divadla a jeho uměleckým šéfem je Miloslav König, kmenový herec Divadla Na zábradlí. Masopust spolupracuje s vynikajícími tvůrci české divadelní scény, angažuje velké režisérské a herecké osobnosti, soustavně se věnuje dramaturgicky silnému divadlu ve výrazném hereckém gestu. Propojení Masopustu s Divadlem Na zábradlí je organickým spojením nezávislé a zřizované kulturní scény.

Repertoár

Eva Prchalová, Anna Pammrová: *Antieva – Divočinu slov mi nech!*

Genet, Bridel, König, Dohnal: *Deník zloděje*

Jean Genet, Miloslav König: *Ženet*

Albert Camus: *Nedorozumění*

Miloslav König, Fredy Hirsch: *Fredy*

Boris Jedinák, Petr Jeřábek a kol.: *Tisíce radostí*

(premiéra 21. 12. 2022)

B/ Divadelní soubor Das Thema / To téma

Stálý host DNz hraje v Eliadově knihovně od roku 2018.

Repertoár

Erika Mann, Radio Lotar, Gefühl und Cit, Moc a bezmoc,

Písňozávod (ve spolupráci se souborem Jodelix)

C/ Nad Prahou půlměsíc

Niyaz Esmailpour

Ztracený ráj

26. listopadu 2022 od 15:00 – Eliadova knihovna

Divadelní představení 14. ročníku festivalu kultur Blízkého východu

Program plný divadla, literatury, hudby i tance byl tentokrát věnovaný především ženám.

Režie a interpretace Morvarid Ramezani

Překlad do češtiny Vít Paulíček

Příběh íránské ženy, která touží po dítěti. Je jí čtyřicet a nechce být s despotickým mužem jen proto, aby měla dítě; chce někoho, koho by mohla milovat a založit s ním rodinu. Touha po dítěti jí však způsobí velký problém, o němž v inscenaci vypráví. Co se stalo? Proč se ocitla ve vězení?

(V perštině s českými titulky.)

Bohatý e-shop DNz

V roce 2022 se výrazně rozšířil sortiment e-shopu Divadla Na zábradlí – trička s hláškami z inscenací DNz, mikiny, tužky, ponožky, kulichy, šály, skleničky, šálky, ročenky, programy k představením anebo dárkové poukazy a kupónové předplatné. Tím vším mohou příznivci DNz obdarovat sebe nebo své nejbližší.

Kupónové předplatné, Jana Plodková

Trička s hláškami z představení, Barbora Bočková a Vojtěch Vondráček

Čepice s logem DNz či nápisem *Divák*, Magdaléna Sidonová a Václav Vašák

Sponzoři, dárci, podporovatelé

Klub štědroňů

V roce 2022 jsme otevřeli speciální abonentský program Klub štědroňů, který divákům umožní podpořit Divadlo Na zábradlí a výměnou za jejich laskavost získat množství výhod i netradičních zážitků. Podívat do zákulisí, vyzkoušet si divadelní profese a nahlédnout do skrytých zákoutí divadelní budovy. Zažít grilování s Petrem Čtvrtníčkem a ochutnat jeho skvělé uzeniny. To vše a další překvapení čekají každého, kdo se stane jedním z našich štědroňů. Držte se Zábradlí!

První členové Klubu štědroňů: Eva Plšková, JUDr. Michal Krejčí, Jaroslav Zajíček, Ing. arch. Petr Němejce, Martin Bažanovský, Jiří Vítek a Kristýna Kratochvílová, Magda a Ondřej Navrátilovi

Sponzoři

ZENOVA services spol. s r.o. – stálá sleva na úklidové práce

KIVA FOTO – stálá sleva na fotopráce

Fox Gallery Praha – sleva na květiny na premiéry

Na břehu Rhôny – zdarma občasná občerstvení na premiéry

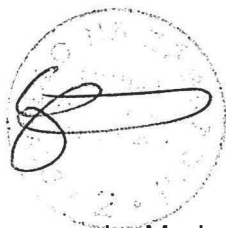
Dárci

Vladimír Majer – 5000 Kč na vznik inscenace *Discoland*

Mediální podpora

2media.cz, i-divadlo.cz

Přílohy 1 a 2: Mediální ohlasy – premiérové recenze v plném znění a seznam článků o DNz

Zpracovala: Marie Fišerová

Schválil: doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Divadlo Na zábradlí

Rozbor hospodaření Divadla Na zábradlí za rok 2022

Zábradlí

Rozbor hospodaření – hlavní činnost

Hospodářský výsledek za rok 2022 je ovlivněn dozvuky pandemie COVID-19 a inflační krizí. Tržby ze vstupného činily 5 473,1 tis. Kč. Tržby za zájezdy, které za rok 2022 činily 1 476,4 tis. Kč jsou o 926,4 tis. Kč vyšší než za rok 2021. Podařilo se dohodnout a odehrát 15 zájezdových představení z toho dvě na zahraničních scénách na festivalu v Toruni a v Drážďanech.

Výnosy

Celkové výnosy z hlavní činnosti dosáhly za rok 2022 hodnoty 7 309,3 tis. Kč tj. 104 % plánovaných ročních výnosů. Oproti rozpočtovaným výnosům jsou nižší pouze tržby za spolupořadatelství 47 %. Všechny ostatní výnosy byly splněny z více než 100 %. Tržby ze zájezdů pak dosáhly 148 % rozpočtovaných tržeb ze zájezdů.

Tržby ze vstupného

Tržby ze vstupného dosáhly hodnoty 5 473,1 tis. Kč tj. 103 % rozpočtovaných ročních tržeb ze vstupného.

Za rok 2022 se podařilo odehrát 15 zájezdových představení a dosáhnout tržeb ze zájezdů 1 476,4 tis. Kč, tj. o 926,4 tis. Kč více než za stejné období minulého roku.

Oproti rozpočtovanému plánu zůstaly pouze tržby za spolupořadatelství, které dosáhly pouze plnění ve výši 48 % plánovaných výnosů.

ostatní výnosy	216
ostatní tržby z představení	68,4
prodej programů a knih	54,9
přijaté úroky BÚ	0,7
čerpání fondů – rezervní fond, dary	69

Náklady

V průběhu roku 2022 se uskutečnily tři premiéry inscenací. Plánovány byly premiéry čtyř inscenací.

Celkové náklady dosáhly 41 487,8 tis. Kč, což je 99 % plánovaných nákladů.

Spotřebované nákupy

Položka zahrnuje náklady za spotřebu materiálu, spotřebu energií, prodané zboží (programy, knihy) a aktivaci DHM. Bylo vyčerpáno 117 % plánovaných nákladů z důvodu rostoucích cen energií.

Služby

Opravy a udržování

Byly provedeny pouze běžné opravy a údržba. Čerpáno bylo 120 % rozpočtovaných nákladů.

Cestovné

Položka cestovné v roce 2022 odpovídá množství uskutečněných zájezdů. Tyto náklady jsou pokryty výnosy z uskutečněných zájezdů. Diety účastníků zájezdu nejsou přeúčtovány pořadateli představení. Ve výjimečných případech je do ceny zájezdu zahrnuta cena dopravy. Na položce bylo v roce 2022 vyčerpáno 128 % rozpočtovaných nákladů, což je dané hlavně vysláním dvou představení do zahraničí.

Náklady na reprezentaci

Náklady na reprezentaci nebyly v roce 2022 čerpány.

Podrobnější přehled významných položek nákladů na služby	7191,6
Opravy	83,3
Cestovné	481,7
Honoráře externistů	1265,1
Tantiémy	1088,5
Propagace	562,7
Softwarové práce	246,9
Právní služby, PO BOZP	140,3
Telefony, internet, poštovné...	188,8
Parkovné, doprava dekorací – parkovací karta pro Prahu 1	498,1
Nájemné	675
Úklid	466,1
Čistírna a opravy kostýmů	49,4
Bankovní poplatky	29,9

Mzdové náklady

Prostředky na platy byly vyčerpány oproti rozpočtu z 99 %. Počet zaměstnanců byl ve výši limitu.

Ostatní

Další osobní náklady neuvedené v tabulkách byly vynaloženy na úrazové pojištění zaměstnanců, nemocenské placené zaměstnavatelem, lékařské prohlídky a příspěvek na stravenky.

Úrazové pojištění zaměstnanců	110
Nemocenské, lékařské prohlídky	109
Stravenky	255

Rozbor hospodaření PO za rok 2022

Tabulka č. 1
část 1

Hlavní činnost

v tis. Kč

	Schv. rozp. 2022	Uprav. rozp. k 31. 12. 2021	Skutečnost k 31. 12. 2022	% plnění k UR	Skutečnost k 31. 12. 2021
VÝNOSY celkem (mimo účet 672)	7 003,0	7 009,2	7 309,3	104	4 214,3
z toho: ze vstupného na vl. scéně	5 303,0	5 303,0	5 473,1	103	2 689,6
ze spolupořadatelství	300,0	300,0	143,5	48	70,4
ze zájezdů	1 000,0	1 000,0	1 476,4	148	550,0
ostatní výnosy	15,0	15,0	216,0	1440	904,3
NÁKLADY celkem	33 843,7	41 783,1	41 487,8	99	35 767,3
z toho vybrané položky					
Spotřebované nákupy – z toho:	1 000,0	1 872,1	2 182,4	117	1 270,0
spotřeba materiálu (501)	500,0	895,8	1 116,5	125	922,0
spotřeba energie (502)	500,0	991,3	1 080,2	109	651,6
Služby – z toho:	4 928,2	7 553,2	7 191,6	95	5 437,2
opravy a udržování (511)	100,0	69,7	83,3	120	98,5
cestovné (512)	200,0	375,1	481,7	128	107,4
náklady na reprezentaci (513)	0,0	0,0	0,0	0	0,0
nájemné a služby (nebyt.prost.) (518)	700,0	700,5	675,0	96	475,4
úklid (518)	406,0	416,0	466,1	112	449,7
výkony spojů (518)	32,0	39,9	12,1	30	206,5
honoráře exter. umělců (518)	1 200,0	1 497,6	1 265,1	84	1 293,3
tantíemy (518)	572,2	1 283,3	1 088,5	85	351,3
propagace (518)	500,0	682,7	562,7	82	531,9
Osobní náklady – z toho:	25 961,1	28 471,0	28 573,5	100	26 178,0
prostředky na platy (521 030x)	19 534,1	20 230,1	20 103,2	99	18 690,1
ostatní osobní náklady (521 031x)	200,0	438,0	623,7	142	373,0
zákonné soc. pojištění (524)	5 589,0	6 627,2	6 902,1	104	6 380,4
zák. soc. náklady – FKSP(527 030x)	150,0	402,6	403,6	100	626,8
Daně a poplatky (53x)	43,0	109,9	97,9	89	91,3
Ostatní náklady – z toho:	173,0	176,4	237,7	135	164,0
sml.pokuty a úroky z prodlení (541)	0,0	0,0	0,0	0	0,0
jiné pokuty a penále (542)	1,0	3,0	2,5	83	1,6
manka a škody (547)	0,0	0,0	72,6	0	0,0
Odpisy dlouhodobého majetku	1 700,0	3 245,0	3 183,1	98	2 621,0
z dotace hl.m.P. – zdroj 416 (551 03xx-08xx)	1 497,0	1 497,0	1 383,2	92	1 553,0
ze stát.dotace a zahraničí (551 09xx)	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Drobný dlouhod. majetek (558)	203,0	1 748,0	1 800,0	103	1 067,0
Daň z příjmů (591)	6,0	6,0	0,1	2	0,2
Hospodářský výsledek	-26 840,7	-34 773,9	-34 178,5	98	-31 553,0
			*)		
Neinvestiční příspěvek	26 618,5	33 563,4	33 563,3	100	26 618,5
Státní dotace	0,0	185,0	185,0	100	5 046,2
Ostatní (672)	222,2	1 025,5	868,7	85	1 926,6
Celkový výsledek hospodaření	0,0	0,0	438,5	0	2 038,3

*) Ve sloupci skutečnost uvádějte:

– v řádku neinvestiční příspěvek skutečně poskytnuté finanční prostředky v roce 2016 plus případný průčtovaný odvod z fondu investic za současného zvýšení neinvestičního příspěvku

– v řádku státní dotace skutečně poskytnuté fin. prostředky ze státního rozpočtu prostřednictvím hl. m. Prahy

– v řádku ostatní průčtované fin. prostředky na účtu 672 např. odpisy ze st. dotace, dotace ze stát. fondů, MČ, Agentur atd.

Zpracoval: Richard Juan Rozkovec
Tel.: 721 489 699
Datum: 31. 1. 2023

Schválil: Doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Rozbor hospodaření – doplňková činnost

Výnosy

Celkové výnosy za základní aktivity doplňkové činnosti jsou za rok 2022 vyšší, než bylo plánováno v rozpočtu, bylo dosaženo 111 % rozpočtované částky pro rok 2022. K tomuto výsledku přispěly vyšší tržby z pronájmu nebytových prostor.

výnosy celkem	997,7
výnosy z pronájmu	705
tržby z reklamy	122
prodej propagačních předmětů	169,7

Náklady

Podstatná část nákladů na služby je kalkulována s ohledem na dosažené výnosy. Náklady za rok 2022 dosáhly 122 % rozpočtované částky. Nárůst nákladů je spojen především s vysokými cenami energií a služeb.

služby	146,3
propagace	35,5
úklid	45,9

Osobní náklady

Čerpání osobních nákladů dosáhlo 115 % rozpočtované částky.

Rozbor hospodaření PO za rok 2022

Tabulka č. 2

Doplňková činnost

v tis. Kč

	Schválený rozpočet 2021	Skutečnost k 31.12.2021	% plnění k UR
Výnosy celkem	900 ,0	997 ,7	111
Náklady celkem	740 ,0	905 ,9	122
z toho vybrané položky			
Spotřebované nákupy	90 ,0	184 ,7	205
z toho: spotřeba materiálu	0 ,0	7 ,8	0
spotřeba energie	40 ,0	47 ,9	120
Služby	150 ,0	146 ,3	98
z toho: opravy a udržování	0 ,0	0 ,0	0
cestovné	0 ,0	0 ,0	0
nájemné a služby (nebyt. prostory)	0 ,0	0 ,0	0
úklid	42 ,0	45 ,9	109
výkony spojů	1 ,0	1 ,9	190
Osobní náklady – z toho:	500 ,0	575 ,0	115
mzdové náklady (521 003x)	370 ,0	420 ,6	114
ostatní osobní náklady	0 ,0	0 ,0	0
zákonné soc. pojištění	90 ,0	108 ,1	120
zák. soc. náklady – FKSP	10 ,0	8 ,4	84
Daně a poplatky (53x)	0 ,0	0 ,0	0
Ostatní náklady – z toho:	0 ,0	0 ,0	0
smluvní pokuty a úroky z prodlení			
jiné pokuty a penále			
manka a škody			
Odpisy dlouhodobého majetku	0 ,0	0 ,0	0
z toho: z budov a staveb (551)			
zařízení (551)			
Drobný dlouhod. majetek (558)	0 ,0	0 ,0	0
Daň z příjmů (591 a 595)			
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	0 ,0	91 ,8	0
(+ zisk, – ztráta)			

Zpracoval: Richard Juan Rozkovec

Tel.: 721 489 699

Datum: 31. 1. 2023

Schválil: Doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Ukazatel	Měrná jednotka	plán 2022	Skutečnost k 31.12. 2022	% plnění k plánu roku 2022
Představení na vlastní scéně	počet	200	218	109,0%
z toho: vlastním souborem	počet	170	183	107,6%
spolupořadatelství – hostování	počet	30	35	116,7%
Představení na zájezdech	počet	5	15	300,0%
Představení hostujících souborů		1	1	100,0%
tj. pronájem divadla cizím subjektům	počet	1	1	100,0%
Návštěvníci na vl. scéně celkem:	počet	22 300	19 926	89,4%
z toho : vlastním souborem	počet	21 300	18 973	89,1%
spolupořadatelství-hostování	počet	1 000	953	95,3%
z toho: počet diváků - děti	počet	0	0	0,0%
počet diváků - studenti	počet	6 000	5 416	90,3%
počet diváků - senioři	počet	3 000	2 598	86,6%
počet diváků - dospělí	počet	13 300	11 912	89,6%
Tržby – výnosy z hl. činnosti celkem:	tis. Kč	3 873	7 309	188,7%
z toho : ze vstupného na vl. scéně vl. souborem	tis. Kč	3 050	5 473	179,4%
ze spolupořadatelství	tis. Kč	150	144	95,7%
ze zájezdů	tis. Kč	300	1 476	492,1%
ostatní výnosy	tis. Kč	373	216	58,0%
Tržby – výnosy z doplň. činnosti celkem:	tis. Kč	800	998	124,7%
z toho: za pronájmy divadel. sálu	tis. Kč	350	230	65,7%
za pronájmy ostatních prostor	tis. Kč	350	475	135,8%
ostatní výnosy z DČ	tis. Kč	100	293	293,0%
Doplatek hl. m. Prahy na 1 představení na vl. scéně	v Kč	66 546	153 960	231,4%
Doplatek hl. m. Prahy na 1 návštěvníka na vl. scéně	v Kč	597	1 684	282,1%
Nabídnutá místa, kapacita divadla	počet	25 100	27 447	109,4%
Návštěvnost na vl. scéně	%	85,0%	72,6%	85,4%
Tržebnost na vl. scéně	%	75,0%	62,4%	83,2%
Průměrná cena vstupenky	Kč	143	288,5	201,7%
Počet premiér	počet	4	3	75,0%

Zpracoval: Richard Juan Rozkovec

Tel.: 721 489 699

Datum: 31. 1. 2023

Schválil: Doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Plnění počtu zaměstnanců a prostředků na platy za rok 2022

Ukazatel	Měrná jedn.	Rok 2022 x)	Skutečnost k 31.12. 2022	% plnění	Skutečnost k 31.12. 2021
a	b	1	2	3	4
Hlavní činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	49,9	49,9	100,0	49,9
Prostředky na platy (521,030x)	tis. Kč	20 230,1	20 103,2	99,4	18 690,1
z toho: čerpání fondu odměn xx)	tis. Kč	x	x		300,0
platové tarify	tis. Kč	14 913,0	13 950,4	93,5	13 661,0
osobní příplatky	tis. Kč	2 000,0	2 060,8	103,0	1 984,0
odměny	tis. Kč	1 000,0	1 358,2	135,8	326,0
příplatky za vedení	tis. Kč	430,0	502,7	116,9	436,0
zvláštní příplatky	tis. Kč	230,0	352,5	153,3	207,0
Průměrný plat	Kč	33 784	33 572	99,4	31 213
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	409,0	623,7	152,5	373,0
Doplňková činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	x	1	x	1
Prostředky na platy	tis. Kč	x	420,6	x	369
Průměrný plat	Kč	x	35 053	x	30 750
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	x	0	x	0

Čerpání prostředků na platy bylo ve výši 99,4 % oproti rozpočtovaným platům.
Počet zaměstnanců byl výši jako limit.

Zpracoval: Richard Juan Rozkovec

Tel.: 721 489 699

Datum: 31. 1. 2023

Schválil: Doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Náklady na inscenace v roce 2022

Tabulka č. 6

v tis. Kč

Titul	Datum premiéry	Pořizovací náklady		Autorské honoráře			Náklady celkem
		věcné	inscenátoři	hosté / 1 repríza	tantiémy %	tantiemy	
Obscura	12. 3. 2022	212,10	112,00	0,00	10,00	39,10	363,20
Discoland	29. 4. 2022	259,00	159,00	1,50	6,00	45,20	464,70
Medvěd s motorovou pilou	4. 11. 2022	433,20	120,00	3,30	9,00	21,50	578,00

Zpracoval: Richard Juan Rozkovec

Tel.: 721 489 699

Datum: 31. 1. 2023

Schválil: Doc. Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.

Mgr. Petr Štědroň, Ph.D.
ředitel DNz

Richard Juan Rozkovec
ekonom DNz

V Praze dne 15. 2. 2023

Divadlo Na zábradlí

Přílohy výroční zprávy za rok 2022, mediální ohlasy

zábradlí

Příloha č. 1

Recenze v plném znění

Jan Mikulášek, Dora Viceníková

Obscura

Premiéra 12. března 2022

[Lidovky.cz](https://lidovky.cz)

16. března 2022

Jana Machalická

Lidské chování je stále rébus. Mikulášková *Obscura* je sledem obrazů a výjevů, někdy zábavných, ale spíše nesrozumitelných

Obscura je další ze série autorských inscenací Divadla Na zábradlí, které se věnují zkoumání různých témat a jevů a hledání divadelnosti v nich. Tentokrát se trio tvůrců (Jan Mikulášek, Dora Viceníková a Marek Cpin) zaměřili na psychologii. Zkoumání lidského chování a mentálních procesů v dnešní době opět přetavili do rozmanitých situací, epizodek a groteskních gagů.

Mikulášková inscenace přivádí na scénu osm postav (Petra Bučková, Anežka Kubátová, Dita Kaplanová, Kateřina Císařová, Jakub Žáček, Miloslav König, Vojtěch Vondráček, Michal Bednář), které podstupují různé mentální pokusy. Tyto hry, někdy i hodně agresivní, zkoumají jejich chování, pudry, zátočiny mysli, reakce. Divák si rychle uvědomí, jak má moderní psychologie a její metody blízko k předvádění, k hraní, ba že má často rozměr absurdního divadla.

Ve středu jeviště v jakémsi altánku se svítícími bílými deskami jako stropem a podlahou se skupinka opakovaně shromažďuje a přelévá.

Uvnitř konstrukce je běžný mobiliář, sedačka, křesílka, stolek, lednice. Občas ale zmizí a vzniká prázdný prostor zaplněný jen hereckou akcí. U těchto tematizovaných autorských projektů rozvíjených improvizací a řetězením asociací se ale opakovaně objevuje jistá potíž: divák se vlastně nedozví nic zásadního a možný přesah uniká, jakkoli se tvůrci snaží otevřít širší filozofickou úvahu na dané téma.

Už předchozí podobně koncipovaná *Posedlost* trpěla určitou vyprázdňeností, ale hodně jí pomohlo výtvarné řešení, pobořený byt s utrženým stropem přitahoval i dobře zafungoval jako metafora rozklížených, vykořeněných existencí. *Obscura* takový tahák postrádá, scénické řešení tentokrát neoslňuje, spíš účelně slouží situacím. Kostýmy v záměrně beztvarém a barevně nevýrazném retro stylu podporují bizarní atmosféru, efektní jsou třeba obličejové návleky evokující rozostřené stavy mysli. Jindy zase směšnost situace podtrhují masky Batmana, které si všichni nasadí.

Je tu dostatek imaginace, vykloubená komika i hravé gagy baví. Ale i tak hodně záleží na tom, jak je divák ochotný na tuto poetiku přistoupit. Zda se ve všech těch obrazech odkazujících k různým psychologickým experimentům neztratí a dokáže udržet pozornost. Inscenace zřejmě vychází z konkrétních v oboru známých pokusů, které částečně ironizuje, zpochybňuje a hlavně poukazuje na jejich skurilitu, grotesknost i to, k jakým absurdním vývodům vedou.

Otevírá ji excentrické „houslové sólo“ Jakuba Žáčka, který s nástrojem provádí psí kusy, smyčcem přejíždí po všem, co je v dosahu. Odkazuje tak k tajnému koncertu slavného houslisty, který hrál ve stanici washingtonského metra Bachovy skladby a nikoho to v podstatě nezaujalo, ačkoliv normálně vyprodával koncertní sály.

Následně se opakovaně rozehrává situace, kdy smluvení figuranti atakují příchozího, který si nechá líbit všelijaké ústrky, ale drží dekorum stůj co stůj (místo kvalitního vína dostane ocet poté, co do něj jeho spolence vrazí a schválně poleje sedačku, nechá si za to sprostě vynadat apod.). Následně nastoupí pracovnice a táže se ho, proč si všechno nechal líbit. Situace se v různých variantách zopakuje, ale už pokračuje další experiment zkoumající, proč lidé nereagují na křik o pomoc, pokusy jsou stále divočejší, šílenější, nabývají charakteru nevázané performance, ne nadarmo se zde cituje šestihodinový happening srbské konceptuální umělkyně Mariny Abramovićové.

Performerka před sebe v Neapoli roku 1974 rozložila 72 různých předmětů (některé neškodné jako peří či růže) a jiné nebezpečné (hřebíky, jehly, i zbraň). Umělkyně publikum vyzvala, aby předměty vůči ní použili. Během šesti hodin se diváci odvážali, svlékli ji a postupně i pořezali. Těžko říct, o čem takový experiment svědčí, vyprovokovat k negaci a agresi nakonec lze každého a v davu se dobře ukryje.

Mikulášková *Obscura* je postavena na nacházení divadelnosti a jejím uvolněním rozvíjení v dosti abstraktním tématu, což je disciplína s nejistým výsledkem. Naštěstí je tu herecká energie, hravost, souhra, tím vším soubor disponuje a umí to vždy v pravou chvíli využít. Jenže ani herecká kreativita není samospasitelná, když smysl toho, o čem se hraje občas uniká. Inscenace je sledem obrazů, výjevů, etud, někdy zábavných, vynalézavých, jindy nudných i lehce nesrozumitelných, ale přesvědčivý myšlenkový svorník se tu hledá těžko.

Zdroj: https://www.lidovky.cz/orientace/kultura/obscura-divadlo-recenze-inscenace-divadlo-na-zabradli-mikulasek-vicenikova-cpin.A220316_095209_In_kultura_ape

DAILY COFFEE

15. března 2022

Obscura: Jsi jako všichni ostatní

Není to tak úplně divadelní představení jako spíš soubor experimentů, které mají za cíl ověřit různé hypotézy. Je pravda, že člověk jedná lépe či snad správně, když je sám, ale jakmile se ocitne v obklopení dalších lidí, jeho jednání – jakékoliv – se stává naprosto absurdním? Ano, možná ne vždy, ale obecně to pravda je.

Lidé nás otupují a dělají nás apatickými

Rozsypou-li se nějaké ženské ve výtahu mince a vy s ní budete ve výtahu sami, pomůžete jí peníze posbírat. Ocitnete-li se ovšem ve výtahu se třemi nebo čtyřmi dalšími lidmi, vaše snaha pomoci bude nulová. Ať pomůže někdo jiný, říkáte si. Takových experimentů je celá řada, ale všechny dopadnou vždycky stejně.

Obscura je vzácný mořský plž rodu *Aplysia*. Je to také speciální komora, do které byli v devatenáctém století zavíráni epileptičtí pacienti. A je to rovněž lidový výraz pro peklo.

Vraždit a znásilňovat

Mezi zobrazovanými experimenty se najdou i některé dobře známé, například jeden velmi kontroverzní, který trval dlouhých šest hodin. Srbská umělkyně Marina Abramović před sebe v Neapoli ve Studiu Morra roku 1974 rozložila sedmdesát dva různých předmětů – květiny, psací potřeby, prezervativy, nabitou zbraň a tak dále. Lidem dala možnost použít její tělo jako čistě umělecký nástroj. Mohli si s ním dělat, co jen chtěli. Co z tohoto pokusu vyplynulo? Že v mnohých z nás je zakotvena touha ublížit.

Pozoruhodný je také experiment, při němž novináři z deníku *The Washington Post* nechali jednoho z nejlepších hudebníků světa Joshuu Bella hrát na housle v newyorském metru, aby zjistili, jestli jeho tvorbu dokážou lidé ocenit i v nezvyklém prostředí. Samozřejmě to ocenit nedokázali. Nikdo v Bellovi proslulého muzikanta nehledal a jen stěží si někdo uvědomil, jak drahé jsou housle, na které hraje.

Šokovat, rozesmát, zaujmout

Přijďte se pobavit a něco zajímavého se o sobě dozvědět. *Obscura* je hra, v níž se pořád něco děje. Nenechá vás ani na chvíli vydechnout. Snaží se šokovat, rozesmát i zaujmout. Hru má na svědomí umělecké trio – dramaturgyně a umělecká šéfka divadla Dora Viceníková, scénograf a kostýmní výtvarník Marek Cpin a režisér Jan Mikulášek.

V hlavních rolích uvidíte Miloslava Königa, Anežku Kubátovou, Petru Bučkovou či Jakuba Žáčka.

Představení *Obscura* mělo premiéru 12. a 13. března 2022 v Divadle Na zábradlí.

Člověk jako slátanina

Nejprve je nutné říct, že kdo zná Mikuláškovy režie v Divadle Na zábradlí, nebude pro něj *Obscura* žádným překvapením. Autorský trojlístek Jan Mikulášek – Dora Viceníková – Marek Cpin sáhl k osvědčené metodě, kdy na vybrané téma sestaví pásmo scének, které většinou přináší groteskní až absurdní náhled na známé situace, ale prolamuje se do nich i existenciální tíseň. Tento princip je využit i v inscenaci *Obscura*, přičemž si tvůrci tentokrát vzali na paškál téma lidské psychiky a chování s důrazem na různé experimenty, které se touto problematikou zabývaly.

Byť je tato metoda již poněkud obehnaná, nutno podotknout, že ji Na zábradlí vypilovali téměř k dokonalosti, a tudíž by se divák rozhodně neměl nudit. Pokud člověka zaujme dané téma, má šanci se pobavit u herecky přesně pointovaných situací a zároveň najít v inscenaci mrazivé okamžiky trefně komentující lidskou přizpůsobivost, přirozené sklony ke zlu a snadnou manipulovatelnost jedinců, kteří se ocitnou v neznámé či nekomfortní situaci. Lidská psychika je složitá a jak píše Michel de Montaigne ve svých Esejích, každý člověk je slátaninou sešitou z beztvarych a nesourodých útržků. Jak porozumět ostatním, když málokdy dokonale rozumíme sami sobě?

Herecký soubor Divadla Na zábradlí se v posledních letech rozrostl o několik nových tváří a je potěšující sledovat, že tito mladí herci slyší na Mikuláškův styl práce podobně jako jeho stálí spolupracovníci – konkrétně Vojtěch Vondráček a Kateřina Císařová jsou v budování situací precizní. Tradičně skvěle padne konferenciérská role Jakubu Žáčkovi.

Pokud se člověk oprostí od toho, že se tu dost sází na jistotu, dostane svižnou a zábavnou inscenaci s přesahem, což mi nepřipadá úplně málo.

Hodnocení redakce serveru i-divadlo

Lukáš Dubský 80 %

Obscura diváka ničím nepřekvapí, je to stejný typ představení, na jaké jsme od autorské trojice Mikulášek – Viceníková – Cpin zvyklí. Je to sice pořád to samé – groteskní až absurdní scénky na vybrané téma – ale pořád je to hodně zábavné. Zajímavé je i téma lidské psychiky a chování s důrazem na různé experimenty, které se touto problematikou zabývaly. Hercům se daří jednotlivé výstupy trefně pointovat, a tak vznikla svižná inscenace, která pobaví, ale do níž se místy prolamuje i existenciální tíseň. (více v článku na blogu)

Helena Grégrová 70 %

Inscenace se věnuje zkoumání hranic naší mysli a psychiky v nonkonformních situacích rozdílných stupňů, lidské jednání je zde vystaveno konfrontaci se vžitými společenskými principy, konvencemi, morálními normami a autoritami všeho druhu. Výsledné skóre zrcadlení není, bohužel, dle očekávání příliš lichotivé. A ano, právě i pro svou obskurnost je život sám tak nepopíratelně fascinující. Tleskám obdivuhodné herecké souhře, pro Zábradlí obvyklé, zde se zkrátka sympaticky a přínosně partnerí.

Hodnocení uživatelů serveru i-divadlo

Nikoss 70 %

Vtipná koláž od osvědčeného týmu tvůrců a sehraných aktérů, ze které si můžeme odnést několik zábavných postřehů, například, že jednu novinářskou kachnu lze potvrdit desítkami vědeckých výzkumů, a utvrdit se v poznání, že lidé rádi podléhají manipulaci a nic se s tím nena-dělá. Nějaký sjednocující motiv či názor se hledá těžko (autoři o to asi ani neusilovali), ale zas mi to tak moc nevadilo.

Čiko 50 %

Po úvodním houslovém sólu Jakuba Žáčka jsem nabyl dojmu, že půjde o úplně jiný typ inscenace, než jaký jsem myslel. Bylo to vlastně to jediné, co se mi na jevišti líbilo. Ten kontrast s dalším dějem. Spolu- autor hry Jan Mikulášek ji zároveň režíroval a já jsem měl z mnoha momentů na jevišti pocit, že jí on sám příliš nevěří. Líbilo by se mi pojetí „čistšího“ příběhu. Neboli pro mě tam bylo až příliš mnoho zcizováků, afektu a stylizace, přičemž samotné téma je velmi nosné. Zhruba od poloviny mě to vlastně nudilo. Za mě průměr.

Leona 90 %

Spojení Mikulášek – Viceníková – Cpin nezklamalo a tohle se povedlo. Spousta absurdit lidského chování a poznatků z psychologie zpracováno do divadelní hry. Skvělé herecké výkony, jednoduchá scéna, která fun- guje. Ráda půjdu znova a víc si užiju detaily. (1. premiéra, březen 2022).

Richard Fenek 50 %

Kristián F. 80 %

Paya888 80 %

Matěj Konečný 70 %

LavinieCamui 70 %

Astuta 70 %

Kaj Nova 70 %

Michaelsimandl 80 %

AnnaGümplova 60 %

i-divadlo – blog

20. listopadu 2022

Lukáš Holubec

Experiment člověk

Leckdy si zcela vážně říkám, že žiji ve světě, který je jen jeden velký experiment. Nejsem natolik sebestředný, že bych sám sebe pasoval do postavy Trumana Burbanka známého z filmu *Truman Show*, v němž hlavní postava až do svých dospělých let neprozře, že žije jen v tele- vizní reality show. Mé občasné myšlenky vychází z toho, že celé lidstvo musí být jeden velký experiment. A to i lokálního charakteru nejvíce do očí bijícím, kdy si lidé volí svou miss, superstar, slávka nebo prezi- denta. Očekával jsem, že si lidé budou chtít posunout hranice, a když už si zvolili za svého reprezentanta lháře, bude to nyní i omilostněný vrah. V tomto jsem se mýlil, ale i nadále očekávám výsledky z experi- mentů takzvaných mamánků, a sice zda celá generace důsledně zba- vena zodpovědnosti postarat se o své nejzákladnější životní potřeby jednou bude rozhodovat o ostatních, zatímco jejich matky vystřídají služby. Možná nejvíce očekávání mám z celosvětového experimentu, jenž se táhne celá staletí, a sice zda dokáže civilizace vyhladit sebe

sama. Mám mírné obavy, že bych se u tohoto pokusu mohl dočkat i rozuzlení. V každém případě o všelijakých experimentech se nyní rozhodli v Divadle Na zábradlí nastudovat inscenaci s trefným názvem *Obscura*.

Jedná se o další z řady autorských her trojice Dora Viceníková – Jan Mikulášek – Marek Cpin, podepsaných pod textem, dramaturgií, režii a výpravou. Tvůrčí trio se tentokrát zaměřilo, jak jsem již zmínil, na psychologické experimenty sloužící k objasnění lidského chování. A podobně jako například ve svých inscenacích *Posedlost* či *Požítkaři* zvolili pro své zpracování systém pásma volně navazujících scének. Úvodem se divákům představí Jakub Žáček jako jakýsi konferenciér, což je mimochodem také již vyzkoušená záležitost. Herec působí, jak je jeho zvykem civilně, uvolněně a vtipně. Jeho cílem má být předvedení nahrané hry na housle. Význam scény je vysvětlen na jejím konci, jelikož měla být oslím můstkem k experimentu, v němž slavný houslista Joshua Bell hrál nejsložitější skladby na nástupišti washingtonského metra, přičemž ho za necelou hodinu z tisíců lidí pořádně zaznamenalo jen několik jedinců. Experiment měl sloužit jako poznatek o vnímání krásy, a zda ji lidé dokážou rozeznat i v nečekaných momentech. Závěr, který lakonicky Jakub Žáček shrne slovy: „Pokud nemáme chvilku čas se zastavit a naslouchat jednomu z nejlepších hudebníků na světě hrajícímu ty nejlepší napsané skladby, kolik dalších věcí nám asi uniká?“, je povedeným úvodem inscenace.

V navazující scéně se tvůrci zaměřili na další experiment, a sice situaci, kdy je jedinec uveden do společnosti, která se k němu začíná postupně více a více chovat nekomfortně. Následně je pozorující člověk lékařem dotazován, proč se v jednotlivých momentech zachoval tak, jak se zachoval. Nepřekvapí, že v drtivé většině nepříjemných zážitků vezme osoba vinu na sebe, ač je přesvědčena o svém nepochybení. V této fázi představení se také na jevišti objeví kompletních osm účinkujících. A hned je patrné, že inscenace sází na výtečnou souhru, vtip a precizní vypointovanost scén. K Jakubovi Žáčkovi, jako komentátorovi dění, se postupně přidá Miloslav König a divák, jenž není Na zábradlí poprvé tak zajisté vycítí, že oba pánové umí s publikem velmi dobře pracovat, což také během představení několikrát potvrdí.

Žel po slibném úvodu sklouzne *Obscura* do sice poutavě prezentovaného sledu scének, ale je celkem patrné, že nenabídne žádný velký přesah. Některé experimenty, ať už předváděné či pouze převyprávěné sice zaujmou a každý divák si jistě najde to, co ho zajímá více, ale o to větší nevyrovnanost se nabízí. Možná nejzajímavější se zdá být připomenutí díla srbské konceptuální umělkyně Mariny Abramović, která šest hodin stála nehnutě v jedné místnosti společně s dvaasedmdesáti různými předměty, ať už neškodnými, tak naopak nebezpečnými, přičemž dovolila publiku si s jejím tělem dělat co si kdo zamane. To že performance skončila na hraně znásilnění a ublížení možná nepřekvapí, ale v kontextu jinak humorného představení zní o to více naléhavě. Osobně pak považuji za nejvíce povedenou scénu sugesce, v níž je víceméně donucena postava Vojtěcha Vondráčka si rozpomenout na jeden předmět z dětství. Nebudu více prozrazovat, ale tato scéna mimo jiné dokazuje ještě jeden fakt. A sice, že novější členové souboru, čímž mám na mysli Kateřinu Císařovou, Michala Bednáře, a právě Vojtěcha Vondráčka již výtečně zapadli do zavedené herecké party. Je to právě hravost a již výše zmíněná souhra, která dělá z *Obscure* povedené představení.

I přes nenucené gagy, humor a velkou část povedených scén není *Obscura* tou nejpovedenější inscenací tria Viceníková – Mikolášek – Cpin. Nechybí sice funkční scéna, pro atmosféru vhodný výběr hudby či případně zajímavě zvolené téma, ale tak jak se opakují scény v tomto představení, po chvíli omrzí i tvorba tohoto tria, které vykazuje značné příznaky vyčerpání. Víceméně celá *Obscura* nenabízí nic nového. Sice nemohu použít slovíčko pouze, protože to není málo, ale poskytuje „pouze“ dobré divadlo. Nic moc více, nic moc méně. Ano není to málo, ale obávám se, aby z postupného ztrácení dechu nepřišlo vyčerpání. Pro ty, co zatím nepřišli do kontaktu s tvorbou výše zmíněného tria je doufám *Obscura* solidní pozvánkou pro další seznámení se s jejich inscenacemi, pro nás ostatní, ale abych nemluvil za ostatní, tak pro mě osobně je *Obscura* příjemná podívaná ovšem bez hlubšího zásahu.

Petr Erbes, Boris Jedinák

Discoland

Premiéra 12. března 2022

Nadivadlo.cz

30. dubna 2022

Jakub Škorpil

Discoland (Divadlo Na zábradlí)

S klasikou žánru dokumentárního divadla, metodou verbatim, se již nesetkáváme tak často. Snad odtud pocházela moje počáteční nespokojenost s *Discolandem* Petra Erbese a Borise Jedináka. Na jazyk se mi dral můj starý argument, že sice byl shromážděn ultrazjímavý materiál, ale zda by nebylo pohodlnější přečíst si ho v časopise či knize. Zkrátka mi chvíli trvalo, než jsem se plně zasoustředil na reprodukováné monologické výpovědi a přijal to, že obrazivostí se bude šetřit a že jen málokdy překročí tu více a tu méně povedenou ilustraci.

Pravdou možná je, že úvodní odvázaný výstup Johany Matouškové sliboval větší tempo a zábavnost, než jak se pak odvíjel zbytek večera. Což však není míněno jako výtka onoho „usedlejšího“ (jakkoli svým obsahem i stylem vyprávění stále dost bizarního) zbytku. Řečeno jinak: k jádru výpovědi nejen o fenoménu Discoland a (ne)dědictví „devadesátek“ ale i o paměti a mechanismu rozvzpomínání vede cesta, jež diváka nutí přijmout pomyslná pravidla hry a nevnímat jen zábavný povrch. Odměnění se mu skvostnými monology, řadou kuriózních detailů a nakonec i tím, co je na můj osobní vkus možná trochu zbytečně „podtrženo“ dlouhou závěrečnou citací z Máje a co u mne zafungovalo v spíše v přepólované variaci: velkým úsměvem na tváři a lehkým v srdci žalem.

p.s.: mezi premiérovými diváky byli respondenti, z jejichž výpovědí je *Discoland* sestaven. Nutno tedy poznamenat, že DJ, postava Johany Matouškové, usazená ode mne jen ob sedadlo je v reálu stejně „ujetá“

jako v hereččině podání. Ne-li více. To jen pro případ, že by má slova výše vyzněla až příliš jako odsudek.

Nadivadlo.cz

5. května 2022

Vladimír Mikulka

„Hned bych se tam vrátil“

„(Devadesátky) byly v zajetí pruderie mocensky vychýlené heteronormativity, která se děsí hlavně představy čehokoli jiného, neovládnutelného, paralelního, jakéhokoli trans, nebinarity, něčeho kam nedosáhne /.../ po dekády patriarchát „canceloval“ vše, co jej zneklidňovalo.“

Když jsem si před představením přečetl v programu úvahu Evy Klíčové o devadesátých letech, ovanul mě spíš duch doby, která devadesátým létům předcházela: i tehdy stačilo mít připravených pár správných termínů a ideologických pouček, na které se dalo spolehlivě a bez velké námahy narazit naprosto cokoli. Akorát, že tehdy to byl spíš třídní boj, imperialismus a vykořisťování pracujících. No nic. Moc vstřícně mě tahle četba vůči právě začínajícímu představení nenaladila.

O to příjemnější překvapení se pak konalo v sále. inscenátoři totiž naštěstí postupují přesně opačným směrem: neaplikují obecné poučky na konkrétní jevy, ale snaží se z naprosto konkrétních výpovědí sestavit cosi jako mozaiku. Která pak může mít hodnověrnou ambici sdělit něco podstatného a vzdor momentální popularitě tématu i nesamozřejmého (respektive mnohým opakováním nezbanalizovaného). Nejen o jednom konkrétním excesu zvaném Discoland, ale snad i o době jako takové.

A k tomu ještě jedno velké plus: málokdy se povede tak dobře vyvážit „dokumentární složku“, v tomto případě výpovědi zaměstnanců Discolandu s divadelním balením. Na Zábradlí neilustrují, nedrží se při zdi, zároveň se ale nenechají strhnout k samoučelným ornamentům. Kolem jednotlivých výpovědí spíš vytvářejí cosi jako měňavě groteskní atmosféru, která všechna ta vyprávění – ve své banalitě docela příšerná – dílem ironizuje a dílem po zákonu kontrastu umocňuje. Dost možná to odpovídá surreálně blyštivé, zkouřené a současně hrozivě atmosféře, která v Discolandu nejspíš panovala v dobách jeho největší slávy.

A když se k tomu připočtou srozuměné výkony všech zúčastněných (bylo by nespravedlivé někoho vypichovat), vyjde z toho optimistický závěr: *Discoland* je víc, než jen příjemné překvapení, nebál bych se jej označit za nejlepší inscenaci Divadla Na zábradlí za pěkných pár let.

Blesk.cz

5. května 2022

Jiří Marek

Podcast: Pravda o Jonákově a Discolandu.

Bývalí zaměstnanci klubu se svěřili divadelníkům

„Celá sláva Discolandu a Ivana Jonáka je nafouklá bublina,“ říkají divadelní režiséři a scenáristé Boris Jedinák a Petr Erbes. Pro divadlo Na Zábradlí přichystali drama *Discoland*, kvůli kterému kontaktovali hosty a bývalé zaměstnance legendárního klubu, jemuž šéfoval Ivan Jonák.

Pro Blesk Podcast popsali šokující praktiky, k nimž nutili striptérky a jak byl Ivan Jonák místy komickou figurkou.

Dva roky sbírali mladí tvůrci výpovědi návštěvníků a zejména bývalých zaměstnanců Discolandu Sylvie. Mezi nimi byli barman, vyhazovač, ředitelka nebo striptérka. Vyslechli od nich nejrozumnější svědectví, která dohromady vytvořila bohatou rekonstrukci toho, jaký mohl být Disco-land Sylvie a jeho spolumajitel.

„Celá sláva Discolandu a Ivana Jonáka je nafouklá bublina. Hra na mafii nebo doupě podsvětí je do určité míry přitaženo za vlasy,“ vyvrací Boris Jedinák mýtus, že by byl Jonák mafián. Podle dramatika za tím stojí dobře vytvořená propagace, která se v 90. letech šířila. „Spíš šlo o bizarní diskotéku, která chtěla hrozně vypadat podnik západoevropského typu, ale nakonec se to nepodařilo. Stále zůstal něčím ryze český,“ dodává Jedinák.

Čůrání před cizinci

Tvůrci se pídili i po dalších temných historkách, které se o Discolandu šířily. Bývalí zaměstnanci se kupříkladu neshodli, že by se v klubu prodávaly drogy. Podle Jedináka a Erbes se v *Discolandu* neměla provozovat ani prostituce. „Jedna policejní vyšetřovatelka nám tvrdila, že tam byla komůrka, kde byly bičované servírky, na což jsme se ptali a jedna z pamětnic nám to vyvrátila. Nebo lépe řečeno, že o ní neví,“ uvádí tvůrci jednu z fám, která byla částečně zbořena.

Přesto byli zaměstnanci, a především striptérky, nucené k činům, jež jim nebyli příjemné nebo je odmítli udělat. Petr Erbes uvádí i konkrétní případ: „Přijede skupina návštěvníků a ti chtějí, aby se před nimi striptérky vyčůraly. Ony to nechťejí udělat, ale na základě nějaké domluvy nebo možná nátlaku, tak jsou nucené to udělat,“ vypráví, co se dozvěděli.

Jonák pro smích

K nepříjemným nebo neobvyklým aktům nutil své podřízené i Ivan Jonák. Na svérázného muže se mezi lidmi také velmi různily vzpomínky a názory. „Někdo na něj vzpomínal jako na nejlepšího přítele, nebo by ho chtěl za nejlepšího přítele. Jiný na něj vzpomíná jako na tvrdého šéfa, který když bylo potřeba udělat nějakou nestandardní službu třeba nějaké celebritě nebo důležitému hostovi, tak neváhal to vyslovit a přitlačit zaměstnance ke zdi pod vyhrůžkou, že už tam nebude pracovat,“ líčí Boris Jedinák. Přesto se mu někteří bývalí zaměstnanci smáli za zády. Jeden z nich ho označil za submisivního chudinku: „Kostýmoval se za mafiánského bose, nikdo mu to nevěřil a všichni se mu smáli. Jediný, kdo si myslí, že to funguje, je Ivan Jonák. To je jedna z jeho podob,“ dodává Petr Erbes.

V Divadle Na Zábradlí osm herců přehraje výpovědi a scénky, jak si Discoland a Ivana Jonáka pamatují. Podle tvůrců je vše stoprocentně autentické a celý scénář je postavený pouze na základě vzpomínek. Jak hra vypadá, a proč Petru Čtvrtníčkovi sedla role kuchaře, prozradili Boris Jedinák a Petr Erbes v Blesk Podcast:

<https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-kultura/711437/podcast-pravda-o-jonakovi-a-discolandu-byvali-zamestnanci-klubu-se-sverili-divadelnikum.html>

Provozní a striptérky vzpomínají na Discoland Sylvie. Výsledek je ale rozpačitý

Stojí v nehostinné zatačce v pražské Libni. Kdysi symbolizoval bezuzdnost doby, dnes je spíš dokladem bizarní dekády, o níž se mluví se směsí nostalgie a pobavení. Klub Discoland Sylvie podnikatele Ivana Jonáka je tématem nové inscenace režisérů a dramaturgů Petra Erbes s Borisem Jedinákem, která osciluje mezi fascinací a dokumentem. Premiéru měla minulý týden v Divadle Na zábradlí.

Autorskou únavu kmenového uměleckého týmu Zábradlí, která je patrná v posledních sezonách, mají vyvažovat sondy do jiných estetik a žánrů. Tuto linii reprezentují nedávní absolventi, dramaturgové a režiséři, od loňska členové divadla Petr Erbes s Borisem Jedinákem.

Pro jejich zdejší práci je typický zájem o historický materiál, jež každé zpracovávají jinou formou. V inscenaci *Kyjem po kebuli*, příběhu jihlavského jezuita ze 17. století putujícího k Mariánským ostrovům, naivně apelovali na analogii s dneškem, přičemž bořili hranice mezi jevištěm a hledištěm. Audiowalk nazvaný *Kleopatra*, procházka po Starém Městě coby mytickým podsvětím, měl zase demonstrovat současné divadelní tendence – stále častější přesahy do veřejného prostoru a využití soudobých technologií jako sluchátek s prostorovým zvukem.

Související

V novince *Discoland* se tvůrci zaštiťují dokumentárním divadlem, ačkoliv tak trochu parazitují na vzedmutém zájmu o poslední dekádu 20. století. Ten oživil zejména detektivní seriál *Devadesátky*, který průměrně sledovalo 2,2 milionu lidí a v němž se objevil právě majitel tohoto nočního klubu Ivan Jonák. Stejnou etapou se však zabývá aktuální výstava *Heroin Crystal*, dobové trendy reflektují retro návraty v módním průmyslu či třeba kniha *Devadesátky!* od Johany Fundové.

Ani divadlo se tomuto tématu nevyhýbá. Za průkopnickou lze považovat inscenaci brněnského HaDivadla nazvanou *Roky 90: Láska, pank a Nesmírnost*, částečně autobiografický text dalšího tehdejšího pubescenta, dramatika Ondřeje Novotného. Toho celou sérií projektů ovlivněných zejména filmovou estetikou 90. let následoval Tomáš Dianiška. Jeho hra *Pusťte Donnu k maturitě* převrátila naruby populární seriál *Beverly Hills 90210*, když tři hrdiny teleportovala do reality českých devadesátek, konkrétně do blízkosti Ivana Jonáka, který nakonec nebohé Američany zaúkoloval vraždou své manželky. Blízkost Divadla pod Palmovkou, jež *Pusťte Donnu k maturitě* uvádí dodnes, a budovy Discolandu, stejně jako Dianiškovo datum narození v předešlé dekádě logicky argumentuje jeho zájem o 90. léta.

Méně srozumitelný je však u dvojice Petr Erbes a Boris Jedinák, kteří éru zažili jako předškoláci či v prvních letech povinné školní docházky. Jejich pozornost samozřejmě může vyrůstat z touhy nezúčastněných, tedy potenciálně nestranných dekódovat příznaky doby, konfrontovat zažitý pohled s něčím novým a třeba i pro většinu pamětníků

neakceptovatelným. Snad proto také zvolili v českém prostředí spíš upozad'ovanou metodu dokumentárního divadla zvanou verbatim.

Princip je následující: vybere se společensky závažný problém, k němuž autor nebo herci na diktafon natáčejí rozhovory s pamětníky. Všímají si přitom jejich charakteru, gest a mimiky, které se později na jevišti snaží co nejvíc napodobit. Sebraný materiál se stává základem montáže zachovávajícího všechna specifika jazykového projevu mluvčích – pomlky, pauzy, vzdechy, zajíkání, koktání, pochopitelně vulgarismy nebo neologismy. Původní text nelze měnit, pouze kompilovat a zkracovat: taková jsou pravidla metody, jejíž počátky se datují do 80. let minulého století ve Velké Británii, odkud se pozvolna začala šířit do světa.

Erbes s Jedinákem se tak v inscenaci *Discoland* opírají o vzpomínky bývalých zaměstnanců a návštěvníků klubu, které shromáždili, přepsali a následně přetvořili do divadelního textu. Zachovali přitom autentickou mluvu i obsah sdělení. Tím se však z hlediska dramatické výstavby ocitli v nekomfortní zóně. Verbatim nemá dokumentovat realitu, ale způsoby vyjadřování. Specifická forma vzájemně pospojovaných monologů, jež tu a tam narušují návodné otázky, nevede k ničemu jinému než oslabenému vyprávění, a tedy k peripetii: co s takovým materiálem udělat na jevišti?

Na výbušný potenciál slov se dá spolehnout u tématu dostatečně šokujícího, tabuizovaného nebo kontroverzního. Pak skutečně stačí vystrčit několik herců v civilu na prázdnou scénu a úspěch je zaručen. Těžší to bývá u materiálu, který může urazit leda četností sprostých slov. V takovém případě se nabízí otázka, bylo-li nutné nechat tyto hlasy zaznít veřejně a co zásadního přinášejí.

Sociálně či politicky nevzrušivou látku navíc inscenátoři musí nutně kompenzovat vynalézavým scénickým řešením, což je nesmírně obtížné. Divadlo Na zábradlí proto stálo před nelehkým úkolem. Nakonec se autorům podařilo shromáždít sedm rozhovorů: s bývalým DJ, provozními alias řediteli, kuchařem, návštěvníkem, barmanem a strip-térkou, kteří zažili zlatou éru pražské diskotéky. Z toho jsou však pouze dvě výpovědi nosné. Do problematiky vnáší jiný než tradiční úhel pohledu, vnímající *Discoland* jako hnízdo neřesti, divokých sexuálních hrátek a kšeftů za ohromné peníze.

Ředitelovo svědectví míří především k sebeobhajobě, kritice stávající justice a permanentnímu zpochybňování všeho a všech. Jako obviněný z vraždy strávil téměř 18 let ve vězení, jeho cílem je nyní revizní řízení, které český právní řád dosud nepřipouští.

Zároveň ředitel podrývá obraz událostí v *Discolandu*, jaký třeba v seriálu *Devadesátky* vykreslil bývalý kriminalista a scenárista Josef Mareš. Toho nazývá „nebuduhojmenovat“ a zpochybňuje celou tehdejší pražskou mordpartu včetně výpovědí svědků, čímž veškeré nahrávky i samotnou divadelní metodu verbatim relativizuje.

Do opozice vůči glorifikaci a nostalgickému opěvování *Discolandu* se výslovně staví další zpovídaný, někdejší návštěvník. O klubu a jeho majiteli říká: „Jonák byl popelář, kterej měl zeleninu se svou ženou, půjčil si šest set tisíc a nevrátil je. To je celý jeho gangsterský počínání. Ten *Discoland* pro nás byl nic. Nic. Právě. Ten *Discoland* byl nula. Zero. Tam se nic nedělo. Nic tam neprobíhalo.“ Jonák byl roku 2002 odsouzen ke 12 letům vězení za to, že si objednal vraždu své manželky. Na

svobodu se dostal roku 2014, o dva roky později zemřel devětapadesátiletý na zdravotní komplikace spojené s cukrovkou.

Až s návštěvníkovou výpovědí, naštěstí přicházející poměrně záhy po začátku inscenace, se zažitý obraz vzpomínaného Discolandu začne rozpadat, respektive dojde k názorové přestřelce.

To je ale na více než dvouhodinovou inscenaci, navíc v ilustrativní režii, málo. Po zbytek času předkládá výstřední historky a rádobý skandální případy z pražského podsvětí a okolí Ivana Jonáka. Autoři se z toho za každou cenu pokoušejí udělat efektní podívanou, jenže s ne zrovna dramatickým textem si neví rady. Zaměňují pohlaví svědků. Ženy mluví za mužské postavy, jednu výpověď si rozebere několik protagonistek. Monologické pasáže od sebe rozdělují zdánlivě působivé scénické nápady.

Na jevišti se objevuje akvárium s herečkou Barborou Bočkovou v zeleném avantgardním overalu upomínajícím krokodýla Kubu, kterého Jonák v Discolandu choval. Následuje v tomtéž akváriu jiný, významově méně zřetelný výjev nahého Jiřího Vyoraláka citujícího figury ze starých mistrů. Nechybí tanečnice u tyče ani rajcovní, byť polovičatá strip show Johany Matouškové. Uplatní se latex, kůže i vysoké podpatky, zkrátka vše, co se člověku „na první dobrou“ vybaví při představě nočního klubu.

Snad jediné, co zarazí, je závěrečná citace z Máchova Máje. Slavná pasáž plná oxymór, slov, jejichž význam se navzájem vylučuje, navíc vykazující vysoké literární kvality, je podvratnou tečkou za nespisovným a často protiřečícím si slovním balastem.

Přesto *Discoland* v Divadle Na zábradlí nepřekročil svůj stín. Namísto neortodoxního pohledu nejmladší generace téma fetišizuje a lacině se podbízí.

Lidovky.cz

11.května 2022

Jan Kerbr

Striptérka vzpomíná, jak v její lednici hledal Jonák svou manželku. Proč jít do divadla na *Discoland*?

Inscenace *Discoland* v Divadle Na zábradlí se odvíjí jako přehlídka zpovědí bývalých „pracovníků“ i návštěvníků pověstného doupěte neřesti, které organizuje do publika hovořící Barbora Bočková v roli investigativní novinářky. Vyptává se, jak se dotyčným jejich činnost líbila a zda by do toho šli znovu. Odpovědi respondentů jsou autentické.

Jevištní kreace tvůrčího tandemu Petr Erbes – Boris Jedinák nám tedy nepředvede bosse Jonáka, jehož jsme měli možnost nedávno vidět v televizním seriálu *Devadesátky* v pozoruhodné kreaci Michala Novotného.

Libeňský dům, opředený pověstí především bujných sexuálních radovánek, přibližují ve vzpomínkách barmani, diskžokejové, kuchař, striptérky. Hned zkraje nás atakují genderově rozostřené role, dámy hrají muže, aniž by v kostýmech opačný pól alespoň naznačovaly, v jednom z výrazných výstupů ztvárňuje Johana Matoušková drsňáka, který oslovuje přihlížející publikum razantním „Lidi ty vole“.

Přesnou kreací se blýskne také Anežka Kubátová v partu mentálně ne zcela suverénního zaměstnance. Zkušený členové souboru z pánské

šatny se do opačného pólu nepřeklápějí, Jiří Vyorálek si užívá tirádu proti hvězdám normalizačního popu (tohle téma je už ale přece jen trochu únavné) i náznaky kontaktu s ruskou mafií.

Petr Čtvrtníček předvádí poněkud měkčí typ, kuchaře, který byl doma čtyřicet hodin na telefonu, a když boss zavelel, odjel do Disco-landu vařit. Třetí z mužských představitelů, Václav Vašák, hraje jednoho z těch, kteří skončili v kriminále, však také do role zabudovává „vězeňské“ verše z Máchova Máje, na který dojde i později. Výkony všech tří mají standardní kvalitu, zajímavější úkoly ovšem v inscenaci získaly dámy. Ty také občas naznačují jakési taneční víření, na prázdné scéně – jenom horizont tvoří blýskavé třásně, mezi nimiž aktéři do děje vstupují – se občas objeví pověstná barová tyč, s níž střídavě, často i trochu akrobaticky, ženy i muži manipulují.

Vysloužilá striptérka

Do přestávky působí jednotlivé výstupy zajímavě, tu více, tu méně, po pauze dostává inscenace jemnější, až snové valéry. Pozoruhodnou kreací se hned zkraje prezentuje Kateřina Císařová představující chlapíka z Ostravy, který s nadšenými rozpaky líčí, jak u Jonáka začínal a brzy se proslavil výstupem coby opilý striptér u tyče.

Emoce vyvolané vzpomínkou nabízí Císařová na hraně mezi smíchem a pláčem. Vrcholný výstup inscenace pak čeká na Magdalenu Sidonovou. Ta, zprvu stylizovaná jako babička, která si připravuje pletení z košíčku, vypráví, jak účinkovala v sado-maso show, vycházející z pohádky o Červené Karkulce, v rámci ukázky vyžadovaného žánru se s kolegyněmi také porve a profackuje. Pokračuje pak příhodou, jak se chtěl Jonák přesvědčit, zda najde v jejím bytě (přesněji v ledničce) stopy po své zmizelé manželce, věděl totiž, jaké laskominy pohřešovaná preferovala.

Výstup Sidonové – vysloužilé striptérky pak končí potutelně nostalgickým komentováním vlastního svlékacího tanečku, přičemž se herečka ovšem ještě trochu přiblíkne.

Znepokojivé podivnosti

Podivně „ujetou“ poetiku druhé části divadelní produkce prezentuje třeba i nahý muž v pojízdném miniteráriu (v první polovině v něm ztvárnila Barbora Bočková krokodýla, kterého majitel Discolandu choval).

Finále pak nabídne úryvek z epilogu připomínané národní velebásně, civilně ho na mikrofon recituje Jiří Vyorálek v teplákové soupravě vínové barvy, ostatní protagonisté jsou kolem něho shromážděni jako chór.

Pointa, jejíž první část tvoří titulěk této recenze, nepůsobí kupodivu prvoplánově, ale vzhledem k tomu, jaké podivnosti jsme s herci absolvovali, spíš případně a znepokojivě.

Traumata ukrytá za dveřmi Discolandu

Inscenace *Discoland* v pražském Divadle Na zábradlí se ohlíží za fenoménem ikonického nočního klubu. Po spirálách autentických výpovědí se představení postupně stáčí nejen do hlubin jednotlivých postav, ale i kolektivní paměti. Za vzpomínkami na zašlé mládí se tak postupně odkrývají osobní traumata, která byla bezděčně vytěsněna. Hutný scénický tvar jdoucí na hranu surrealismu vypráví nejen o devadesátých letech, ale především o klamech, které před nás vlastní vzpomínání staví.

Discoland Sylvie, nacházející se v pražské Libni, se stal jedním z hlavních symbolů „divokých“ devadesátých let. Mimo jiné i kvůli propojení byznysu s kriminálními praktikami, které se pro tehdejší kuponovou privatizaci stalo signifikantní. Do kolektivní paměti se otiskly fotografie, na nichž si tehdejší hvězdy tuzemského showbyznysu připíjejí s otlým podnikatelem ověnčeným zlatými prsteny a pyšníci se ikonickým muletem. Přestože Jonák byl v minulosti odsouzen za objednání vraždy své manželky Ludwiky, jeho extravagance a laciná pompéznost dokázaly překrýt obraz kriminálníka a pro veřejnost zůstává známý jako veselý kuplíř v bílém saku s velkými ramenními vycpávkami. Zvláštní iracionalitu vztahování se k „prohřeškům“ nejen porevoluční dekády, ale i osobní minulosti ohledávají Petr Erbes a Boris Jedinák ve své inscenaci *Discoland*.

Traumatizující euforie

Scénář vychází z rozhovorů vedených s bývalými zaměstnanci a návštěvníky nočního klubu. Režijní tým k rekonstrukci událostí využívá dva vzájemně si blízké dramaturgické postupy. Kromě přítomné postavy reportéra, který na počátku scény vchází do dialogu s jednotlivými postavami, je inscenace rámována přípravami divadelní hry samotné. Obojí nabízí prostor pro rekonstrukci konkrétních scén, ale i postav a jejich vzpomínek. Novinář je neustále pozastavuje, doptává se a obrací výpovědi proti pamětníkům.

Výchozím bodem představení, ale i objektem jeho kritiky se stává generační vzpomínání, v rámci kterého je porevoluční éra často popisovaná jako divoká, nezapomenutelná nebo zlatá. Euforie, přítomná ve vzpomínání na devadesátá léta, se ale stává terčem zesměšnění. Na začátku představení Johana Matoušková několik dlouhých minut křečovitě vyřvává mantry o tom, jak byly „devadesátky“ skvělé a jak je nemůže pochopit ten, který je sám nezažil. Režiséři se nás nicméně v průběhu představení snaží přesvědčit o opaku; že euforie nemusí vždy být vyjádřením pravdivých pocitů, ale může sloužit k potlačení nepříjemných vzpomínek.

Scénář umně propojuje několik témat: od individuálních až po společenských. Například postava vyžilého podnikatele (Jiří Vyorálek) se od vzpomínek na Jonáka a jeho podnikatelskou neschopnost dostává k úvahám o národní historii a smyslu listopadové revoluce. Avšak nedochází dál než ke kliše o národu švejků, který s minulým režimem spolupracoval takřka do posledních dnů a z klidného předání moci si udělal piedestal hrdinství. „Národem, který si snad ani nezaslouží demokracii,“

tak na konci svého afektovaného výstupu obhajuje zejména své černé svědomí.

Holky těžší to maj

Dalším důležitým tématem inscenace je reflexe toho, kdo má právo vzpomínat a účastnit se utváření kolektivní paměti. Postava bývalého provozního (Václav Vašák) potměšile naznačuje, že jeho prací „bylo starat se o tanečnice“. Když začne vyprávět „humornou“ historku o Američanech, kteří si zaplatili několik striptérek, aby se na ně vymočily, dostane náušnice a boty na podpatku a vyslýchající policista ho vybídne, aby sám šel zatančit k připravené tyči, kde perverzní historku dokončí. Scéna názorně ukazuje privilegovanost těch, kteří mají možnost historii vyprávět, na úkor těch, o kterých je vyprávěno, a právě pohled žen bývá ve vzpomínání na Discoland silně upozadován. Scéna převrací dominantně mužský narativ tím, že nechává provozního vžít se do pozice těch, které se dennodenně setkávaly s obdobným druhem ponížení.

Projev většiny herců je založen na záměrné křečovitosti až pokřivenosti, předznamenávající neutěšený psychický stav postav. Jiří Vyorálek coby podnikatel například neustále švihá jazykem, drmolí a brunátní. Kateřina Císařová v roli barmana se při rozhovoru s reportérem záměrně zakoktává, prodlužuje koncové hlásky slov a odbíhá od otázek, čímž na jevišti vytváří drásavý pocit trapnosti.

Motiv potlačení a všudypřítomné nepříjemnosti není pouze součástí hereckého projevu, ale doplňuje se s přízračnou atmosférou celé inscenace, která je s citem budována od samotného začátku. Petr Čtvrtníček s hrabalovskou náturou vypráví zážitky Jonákova osobního kuchaře. Mile zavzpomíná na podnikatelův oblíbený pokrm – „číníčku“ s hranolky –, ale během škrábání brambor se dostane k vyprávění příběhu o zanedbaném krokodýlovi, kterého zbohatlík umístil do nevyhovujícího akvária. Z mísy během trpkého vyprávění vytáhne lidskou ruku, kterou jakoby nic začne také loupat. Postup, kdy rekvizita nabourává očekávané plynutí scény, je v první části představení použit několikrát a vytváří nepříjemné pnutí, které vrcholí po krátké divadelní přestávce.

Klub Silencio

Rozdělení představení má jasné dramaturgické opodstatnění. První část je více analytická: jsou v ní rekonstruovány konkrétní události a osobnost Ivana Jonáka. Snaha dobrat se pravdy graduje v poslední scéně, ve které muž odsouzený za vraždu Ludwiky chce dosáhnout očištění svého jména. Přes veškeré alibi a nasbíraná fakta jeho snažení přichází nazmar. Po přestávce jakákoliv možnost prokázat skutečnost mizí. Surreální motivy nabírají na intenzitě. Narušuje se hranice mezi jednotlivými postavami a divák jako by se propadal do hlubších pater nevědomí.

Discoland se z reálného místa stává prostorem nadreálna, ovládaným skrytými tužbami, nevěrohodnými vzpomínkami a zašlými sny. Ve finální scéně bývalá tanečnice (Magdaléna Sidonová) sedí v polstrovaném křesle, na hlavě má šátek a svým vnučkám stylizovaným stařeckým hlasem vypráví, jak byly její spolupracovnice závislé na pervitinu. Přes traumatizující události, které prožila, jsou pro ni její vzpomínky stále hřejivým místem, kam se může uchýlit. Dívky jí pomohou obléct se do kovbojského kostýmku s barevnými třásněmi, aby se alespoň duchem vrátila zpátky do nočního klubu a vybavila si momenty opojení, které při tanci zažívala.

Atmosféra druhé poloviny představení zcela evidentně čerpá z tajuplné nálady filmů Davida Lynche. Citována je například i slavná scéna z Mullholand Drive, ve které protagonistky přicházejí do poloprázdného kabaretu poslechnout si procítěnou árii, o které později zjistí, že je celá nahraná. Možná právě tato aluze nabízí jeden z klíčů k pochopení mnohovrstevnaté inscenace: více útěchy nám poskytuje klam, který jsme ochotni přijmout, než traumatická skutečnost.

Discoland Sylvie mohl být ve své době projekčním plátnem divokých představ o tom, co se za černými dveřmi dělo; jaké nejtajnější touhy mohl klub, zosobňující možnosti nové doby, naplnit. Režiséři však nenašli Discoland jako metonymii porevoluční doby. To by bylo až příliš prvoplánové. Autorská inscenace, která je prokázáním ojedinělého režijního talentu, spíše poukazuje na obecný rozpor mezi minulostí, pamětí a aktem vzpomínání. Jak dříve bílá fasáda zešedivěla a popraskala, tak se rozevřela trhlina mezi vzpomínkami a realitou. Erbes s Jedinákem tuto průrvu ohledávají a vyzývají diváka k tomu samému.

maomai

17. května 2022

Soňa Hanušová

Discoland: Jonák zemřel, devadesátky žijí dál

Devadesátá léta se stávají znovuobjeveným fenoménem. Po knize Devadesátky a stejnojmenném, byť nesouvisejícím seriálu uvedeném letos Českou televizí, přichází se svým pohledem na tuto dekádu i Divadlo Na zábradlí. Dvojice Petr Erbes a Boris Jedinák se rozhodla oprášit pojem Discoland Sylvie, ovšem optikou jeho bývalých zaměstnanců a návštěvníků. Jak na tuto dobu vzpomínají a kdy pro ně skončily devadesátky. A skončily pro ně vůbec?

Éra devadesátých let je očividně vděčným tématem. Uplynulo dost vody, abychom si devadesátky stihli zidealizovat, na druhou stranu stále žijí ti, kteří je prožili a mohou podat přímé svědectví. V tuzemské kolektivní paměti jsou devadesátky uchovány jako divoká porevoluční doba plná příležitostí. Česko zaplavil západní konzum a slovo „nemožné“ na celou dekádu zmizelo z našich slovníků. Založit boy-band, aniž by některý z jeho členů uměl skutečně zpívat? Ale jistě! (Narážka na další inscenaci mapující fenomén devadesátek, The Legend of Lunetic.)

Pojmenovat disco klub a strip bar po svých dcerách? Beze všeho!

Přestože sláva Discolandu Sylvie trvala pouhé dva roky, povědomí o něm a jeho majiteli Ivanu Jonákovi se zarylo do české šedé kůry mozkové nejspíš navěky. Jaký byl ale Discoland doopravdy? Jak si ho pamatují ti, kteří nejsou mediálně zajímaví, a tak se na jejich názor po tři desetiletí nikdo nezeptal? Autoři inscenace absolvovali od června 2021 do ledna 2022 celkem jedenáct rozhovorů s bývalými pracovníky Discolandu: barman, tanečnice, kuchař a další. Ne všichni kontaktovaní však měli o rozhovor zájem – několik žen žádost o setkání odmítlo. A někteří následně neposkytli souhlas s uveřejněním rozhovoru.

Petr Erbes a Boris Jedinák přesto nasbírali dostatek materiálu – a dostali svolení k jeho použití –, aby mohla inscenace vzniknout. Scénář tvoří, s výjimkou jedné improvizované scény, koláž autentických

výpovědí. Ty jsou převedeny na jeviště v neupraveném stavu. Včetně vycpávkových „em“ pomlk a častého „vole“. Představení to však překvapivě nerozměnilo.

Povedl se nicméně záměr autorů „nabourat kánon vybudovaný bulvarem a Ivanem Jonákem“ a „vymezit se proti nadměrné fetišizaci doby“? Nikoli. Respondenti, kteří svolili k setkání a dali souhlas se zinscenováním svých výpovědí, na 90. léta vzpomínají vesměs stejně. Stejně jako 90 % populace, která na tu dobu může vzpomínat. Jako na dobu bouřlivých večírků, neomezených příležitostí a peněz, kterých měl najednou každý dost. Jak poznamenal DJ Uwa (jehož totožnost bylo možné i přes anonymizaci postav odhalit), vzpomínat se chce jen na to hezké. O tom špatném málokdo něco prozradil. Tím respondenti mimořádně pouze potvrdili to, proti čemu se autoři chtěli vymezit. Taková jsou ovšem úskalí dokumentu.

Případné rozpaky z nenaplněné vize se pokouší vyvážit herecký soubor. Přes všechny jejich pokusy však zůstává *Discoland* převyprávěním několika již otřepaných historek o bujarých večírcích.

Jedním z možných důvodů je strach – během představení zazněly i obavy, aby se neobnovilo vyšetřování a respondenti neměli zbytečné problémy s policií. Očividně tedy neuplynula dostatečně dlouhá doba, aby se na devadesátky vzpomínalo svobodně a se vším všudy. A ten, kdo by o odvrácené straně mince promluvit mohl, mlčel. Naopak mluvili hlavně ti, které bylo slyšet už dříve, jako DJ Uwa nebo provozní ředitel Albert Žirovnický. Čímž autoři popřeli svou původní myšlenku „mluvit s lidmi, kterým se nedostává tak veliký mediální prostor“.

Případné rozpaky z nenaplněné vize se pokouší vyvážit herecký soubor. Hned v jedné z úvodních scén zazáří Johana Matoušková jako DJ Uwa, pro kterého devadesátky nikdy neskončí, a Václav Vašák překvapí v roli Alberta výkonem u taneční tyče. Přes všechny jejich pokusy však zůstává *Discoland* převyprávěním několika již otřepaných historek o bujarých večírcích. Vadou na kráse představení také je, že výpovědi (monology) jednotlivých postav jsou místy příliš dlouhé a nabourávají dynamiku představení.

Inscenace tedy nepřichází s převratnými informacemi o éře 90. let, ani se nestala fascinující sondou do myslí „pamětníků“, jelikož se vzpomínky přímých účastníků ve většině shodují s „kolektivní pamětí“. A tak místo vymezení se proti fetišizaci doby posilují devadesátky své postavení na piedestalu.

To by samo o sobě ničemu nevadilo a ve výsledku by bylo možné *Discoland* označit za vcelku povedený počin. Body mu však sráží nenaplněná ambice obou autorů.

Celkové hodnocení 65 %

Devadesátky končí. Inscenace *Discoland* těží poslední příběhy z divoké doby

Ještě chvilku a téma „divoké dekády“ začne být vyčpělé. *Discoland* našel poslední příběhy, které jsme neslyšeli.

Kdo čeká Na zábradlí Michala Novotného s ovcí na hlavě, bude zaskočen. Ivan Jonák se v představení *Discoland* neobjeví. Inscenace vypráví příběhy zaměstnanců a návštěvníků libeňské líhně neřesti.

Jedna z posledních předprázdninových repríz autorské inscenace *Discoland* byla tak beznadějně vyprodaná, že jsem musela vzít za vděk přístavkem. Devadesátky ve společnosti očividně rezonují, a to nejen díky nedávno odvysílanému krimiseriálu. Byla to doba, kdy se lámal chleba. Ted' už jen sbíráme drobky, co napadaly pod stůl.

Extravagantní oblečení, veksl, sexbyznys a drogy. Přechovávání exotických zvířat v nevyhovujících podmínkách. Otevřené hranice a nezřízená svoboda. To vše se v poslední době stává inspirací pro umělecká díla různých forem, *Discoland* nevyjímaje. Autoři inscenace Petr Erbes a Boris Jedinák se nicméně rozhodli zmapovat Jonákovu království z perspektivy, která nám obvykle zůstává skrytá. Na základě autentických výpovědí osob spjatých s podnikem, jenž se stal symbolem celé dekády, přináší příběhy těch, které jsme doted' opomíjeli.

Na jevišti se tak vystřídá celkem devět postav. Vedle DJe, kuchaře, návštěvníka či barmana dostane svůj part i krokodýl, kterému údajně v akváriu věčně chyběla voda. Ivana Jonáka, krále *Discolandu*, ale přesto nebylo možné jen tak obejít. V inscenaci tedy zazní například zmínky o nájemné vraždě Ludviky Jonákové anebo různá vysvětlení údajných atentátů na samotného Jonáka. Kromě dohadů či městských legend se ale otevírají také cenná svědectví pamětníků a pamětnic, a to včetně barových tanečnic, o jejichž hrůzných pracovních podmínkách svědčí kopie smlouvy, kterou si diváci můžou prostudovat v programu představení.

Osobitou licencí *Discolandu* je herecké obsazení, které se záměrně vzpírá zažitým genderovým stereotypům. Sami tvůrci v diskuzi po představení uvedli, že devadesátá léta i *Discoland* vnímají jako silně maskulinní záležitost, jejíž dílčí příběhy jsou často spjaté s násilím či zneužíváním moci. Galerka zkrátka muže a ženy jasně dělila na pasáky, vyhazovače, tanečnice a prostitutky. Do role DJe a barmana proto tvůrci obsadili herečky (Johana Matoušková, Kateřina Císařová) s cílem zamezit další prvoplánové objektivizaci ženského těla.

Klíčovým tématem *Discolandu* je nostalgie, na kterou můžeme nahlížet z vícera úhlů. Týká se především postav, které vzpomínají na éru před třiceti lety a které logicky nemohou na svůj tehdejší život nahlížet zcela kriticky. Projevuje se zde klasické zkreslení vzpomínek na dobu mládí, ještě navíc prožitou v porevolučním státě s až nepřípadně benevolentními zákony.

Patrně nejkritičtější se vůči tomuto efektu staví postava Návštěvníka (Jiří Vyorálek). Poukazuje na fenomén „převlékačů kabátů“ i na to, že existují lidé, kteří se budou mít dobře za každého režimu.

V devadesátých letech sice všichni svorně nadávali na komunismus, ve výsledku si ale stejně zatancovali na Helenu Vondráčkovou nebo Heidi Janků a staré pořádky alespoň do nějaké míry udržovali. Touto replikou přiměje diváka k tomu, aby si zametl před vlastním prahem. Na devadesátky sice až tolik nenadáváme, jejich problematický odkaz v podobě privatizace či stále živých mafiánských struktur ovšem žijeme dnes a denně. Přesto se rádi necháme fascinovat kovbojkami o přestřelkách a neforemnou šustákovou bundu si řada z nás dnes obleče kolikrát už i neironicky.

Discoland navazuje na linii inscenací, které Na zábradlí tematizovaly konkrétní dekády. Po Zlatých šedesátých, která vycházela z deníků filmového režiséra Pavla Juráčka, a po Šedých sedmdesátých, vypravených ve znamení totalitní estetiky, přišla reflexe doby, v níž vyrůstala dnešní generace mileniálů a již generace Z bude znát už jen z vyprávění či dobových kuriozit. Obskurní módní kreace nebo fotovýjevy ale s časem ztrácí na účinnosti. Divadelnímu *Discolandu* slouží ke cti, že na očekávatelnou estetiku nespoléhal a propůjčil hlas lidem, ke kterým se doba neomezených možností nezachovala vždy nejlépe.

Za zmínku stojí také skutečnost, že zpovídání pamětníci a pamětnice na představení často sami chodí, takže se může stát, že předobraz sleduje svůj jevištní protějšek přímo na place. Přidanou hodnotou je pak vznik nových zákulisních městských legend: předobraz Kuchaře údajně při premiéře pozval na „číničku“ jeho představitel Petr Čtvrtníček a Kuchař nelenil a pro další představení „číničku“ (podle Jonákovy oblíbené receptury) herci na oplátku uvařil zas on.

Z jeviště často zaznívalo, že devadesátky ještě neskončily. My už se ale pomalu připravujeme na retrománii počátku milénia, která dříve či později jistě zaklepe na dveře.

Rosa Liksom

Medvěd s motorovou pilou

Premiéra 4. listopadu 2022

Nadivadlo.cz

5. listopadu 2022

Vladimír Mikulka

Medvěd s motorovou pilou

Po čtvrtéční premiéře *Reje* v Národním divadle jsem si postěžoval, že to byl zážitek poněkud úmorný. V pátek jsem vyrazil na Zábradlí na *Medvěda s motorovou pilou* a postěžuji si trochu podobnými slovy. Obě inscenace se samosebou liší, ale mají i leccos společného. Také Jan Mikulášek s dramaturgem Borisem Jedinákem a scénografem Markem Cpinem (ten je podepsaný i pod *Rejem*) přišli se sledem víceméně samostatných výstupů, které propojuje pár motivů a především snově rozmlžená, groteskně hrozná atmosféra spolu s výrazným prostředím. V prvním případě (spíš tušená) dekadentní Vídeň, ve druhém téměř realisticky vyvedené kaurismäkiovsky ošuntělé Finsko sedmdesátých let.

Medvěd s motorovou pilou se skládá z groteskních minimorytátů, černých, cynických historek. Často zůstane u jakýchsi útržků, jindy jsou příběhy víceméně uzavřené (zoufalá cesta zabedněného poslanca do Helsinek na první zasedání parlamentu), občas se dojde až k pointě (třeba nekonečné opravy zděděné chaty zakončené jejím osvobozujícím podpálením). Koncept je to docela sympatický a srozumitelně naplněný, jak herecky, tak režijně. Konec konců, na Zábradlí mají s tímhle typem inscenací bohaté zkušenosti.

A teď ony slibované stížnosti. S naplňováním konceptu je to totiž trochu komplikovanější. Samy o sobě byly skoro všechny výstupy výborné, vidět dva nebo tři, byl bych asi téměř bezvýhradně potěšený. Jenže tady jich byla najednou spousta, všechny v podobné náladě a s podobným vyzněním. Na jevišti se objeví groteskně stylizovaná,

přepjatá postava, chová se podivně a za chvíli to celé dospěje k nějakému „černému“ překvapení. Pak přijde jiná podivná postava a to samé se plus minus zopakuje. Po půl hodině přestanou být překvapení překvapivá, surovosti i podivné chování se změní v okoukanou normu. Výsledkem byl trochu podobný pocit jako v případě národnědivadelního Reje: občas se vyloupí moment, který mne svou odlišností potěšil (třeba náznak fatalistické dojemnosti v příběhu výše zmíněného zmatečného poslanca), spíš to ale bylo čekání na konec, který ne a ne přijít.

Celá věc je ale ještě mrzutější: trochu podobné pocity totiž už pěkných pár let vyvolává celý sled Mikuláškových domácích titulů. O tom, že jeho trademarková metoda „scénkovitých“ autorských inscenací působí poněkud vyčerpaně, se mluví už dlouho. Nová premiéra (i když tentokrát vznikla ve spolupráci s jiným spoluautorem) podezření tohoto typu příliš nerozpftýlila.

Nadivadlo.cz

5. listopadu 2022

Jakub Škorpil

Medvěd s motorovou pilou

Příznačně je jednou z postav, na kterou se čeká v inscenaci *Medvěd s motorovou pilou*, člen hudebního uskupení jménem Aki. Nejen znalci finské kinematografie již asi tuší kam mířím. Aki Kaurismäki je legenda, dokonale vládnoucí směsicí běžného s nevšedním a prostého s tragickým či směšným. (Kdesi v základu této poetiky má ostatně něco společného s Martinem McDonaghem.) Historky a figury Rosy Liksom jsou zjevně podobného ranku: prostým finským vesničanům se zkrátka dějí divné věci, vražda a kdejaký jiný hřích je tu na denním pořádku a není ani důvod se s nimi nějak zvlášť vzrušovat. Jak se říká v písni Peggy Lee *Is That All There Is*, která se inscenací v různých podobách prolíná – *A to je jako všechno/ono?* Ta slova bohužel vyjadřují nejen celkem stoický přístup protagonistů inscenace ke všem podivnostem, jež je potkávají, ale lze je vztáhnout si na dojem diváka, jenž už viděl alespoň jednu inscenaci Jana Mikuláška: skupina divných osob v uzavřené místnosti divně říká a dělá divné věci. U výše citovaného filmového režiséra máte ale vždy pocit, že vše děje neodvratně, že je tu skrytý řád věcí, který nutně spěje k pointě. Na Zábradlí jsem se ale naopak nemohl zbavit pocitu, že vše by mohlo skončit o půl hodiny dřív, nebo naopak trvat ještě jednou tak dlouho. Zkrátka: adaptace povídek postrádá – obávám se – tentokrát – výrazné jednotící téma (jaké bývalo patrně třeba v *Europeaně*, *Korespondenci V+W* či v menší míře třeba v poslední *Obscuře*). Rozložen na jednotlivé scénky či „etudy“ funguje Medvěd dobře, včetně hereckých výkonů (jakkoli někteří místy společně snad až příliš na osvědčené figury), ale vcelku nezbyvá nakonec než spolu s Peggy konstatovat: *Is That All There Is?*

Medvěd s motorovou pilou nařezal povídky o outsidersch do divadelní hry

Pražské Divadlo Na zábradlí objevilo povídky finské spisovatelky Rosy Liksomové a rozhodlo se na nich postavit samostatné představení. Do hry *Medvěd s motorovou pilou* vybrali texty, které tragikomickým způsobem vykreslují životy lidí často na okraji společnosti. Divákům se v režii Jana Mikuláška dostane černého humoru i sociálních témat.

Záměr autorů byl původně jiný. „Chtěli jsme inscenaci, která bude kompilát mnoha současných autorek napříč celým světem. Náhodou jsme narazili na Rosu Liksomovou a její rukopis nám přišel tak nezaměnitelný, že nám přišlo líto ho míchat s jinými styly,“ uvedl režisér Jan Mikulášek.

Hlasy outsiderů

V povídkách vybraných do novinky Divadla Na zábradlí vykresluje autorka ne příliš šťastný osud různých outsiderů. Postavy odlehlého mrazivého severu, ať už ze stínu velkoměsta, nebo opuštěného venkova, se potýkají s existenciálními problémy, osobními prohrami i společenskou krizí a zpravidla se s nimi vypořádávají svérázným, leckdy až morbidním způsobem. „Slyšíme hlasy vrahů, fetišáků, prostitutek. To mi přijde zajímavé,“ dodává režisér.

Českým čtenářům není Rosa Liksomová neznámá. V překladu od ní – zejména v posledních letech – vyšlo několik knih, například Paní Plukovníková, Život je jen náhoda a letos románová novinka Řeka o utečencích během laponské války.

Opilý policista, vyhořelý kněz

Inscenace Divadla Na zábradlí umístila děj do motelového pokoje, kde se potkávají různé postavy, ne vždycky dobrovolně. Policista, který bez dvou promile v krvi sotva zvládne dorazit na místo činu. Vyhořelý kněz, jemuž se už přejídají malicherné hříchy. Nejtlustší žena Finska, která je hrdá na každý gram svého tuku. Rodina, jež přežije všechny nástrahy světa. A dějem prochází i medvěd, který podle povídek ukradne motorovou pilu.

Autorskou koláž provází živá kapela složená z herců a zaměstnanců divadla. „Lidé z povídek Rosy Liksomové se často nadchnou pro nějakou myšlenku, kterou záhy zase opustí. Tím, že je hudba poskládaná z různých opakujících se motivů, tak se stává obrazem nekončícího kolotoče životních nezdarů, které postavy prožívají,“ uvedl autor hudby Vojtěch Vondráček. V představení rovněž hraje, stejně jako Jiří Vyoralík, Magdaléna Sidonová nebo Kateřina Císařová.

Medvěd s motorovou pilou v Divadle Na zábradlí má černý humor zavěšen proklatě nízko

Režisér Jan Mikulášek v nové inscenaci Divadla Na zábradlí pokračuje v sérii asociačně rozvolněných inscenací-pásem, tentokrát ovšem s využitím literární předlohy. Jsou jí povídky současné finské autorky Rosy Liksomové.

Jako bizarní hrdiny těchto textů, které lze nalézt i v českém překladu (Život je jen náhoda, 2020), poznáváme nestandardně žijící osoby, jejichž podivnosti jsou ovšem dovedeny ad absurdum.

Mikulášek je na jevišti předvádí v situacích vypointovaných, ale i nedorečených, třeba jen němých a několikavteřinových. Zatmívačkami celé panoptikum posouvá k dalším, většinou šokujícím výpovědím, okořeněných „proklatě nízko zavěšeným“ černým humorem. Také některé výstupy s drobnými obměnami přehraje ještě znovu, v repetici.

Hned v úvodu nahlédneme do univerzálního pokojíku, který bude sloužit jako prostor domácký i hotelový. Chlapík v podání Michala Bednáře nabízí chutnou polévku své známé či snad příbuzné (Kateřina Císařová), ta po požití s gustem olizuje naběračku, další postavy v pokoji (Dita Kaplanová, Vojtěch Vondráček) pak vyprávějí o nalezených pozůstatcích mrtvé dívky, „kuchař“ se bez problémů přiznává k tomu, že ji zavraždil a že ta polévka...

Ostatní jsou sice zděšení, ne však natolik, aby se pokoušeli vraha kriminalizovat, spíš mu domlouvají, že takový pokrm nemá nabízet návštěvám, při následujícím sporu o hrůzný čin pachatel argumentuje tím, že dotyční přece také jedí maso ze zabitých tvorů.

Podobných absurdně vypointovaných „moralit“ nalezneme v inscenaci celou řadu, vězeň vrah (Vojtěch Vondráček) se ptá například kněze (Michal Bednář), jehož doprovází jako čerstvý konvertita na vlastní křest, zda ho přijme Bůh, když tak strašlivě zhřešil. Po knězově kladné odpovědi je celkem jasné, že tazatel faráře brzy „sejme“.

Některé situace se vyznačují humorem průzračnějším, například rustikálně vulgární, sebeuspokojivý monolog nejtlustší ženy Finska (Dita Kaplanová), či rozpačité zděšení dřevorubce v podání Jiřího Vyorálka, který ztracenou motorovou pilu nalezne obkrouženou stopami ledního medvěda (na co by ji zvíře asi potřebovalo?).

I onen obyvatel skandinávských lesů se na jevišti objeví, Vyorálek pak má vděčnou příležitost v partu „vidláka“, který byl zvolen do parlamentu, nalézt budovu této instituce však pro něho v hlavním městě není snadné (že tento parlamentní humor zabíral při premiéře u publika snad nejvíce, je nabílední).

Zobala jsem všecko

Také přihlížíme zkoušce kapely, kam zatím nedorazil její důležitý člen, bubeník. Když konečně jeden z muzikantů (Vojtěch Vondráček) přijme vyzvánění mobilu, opakuje hned „ano, pět mrtvých při autonehodě“, zpěvačka (Kateřina Císařová) se vyděsí, pointa jevištní anekdoty však

spočívá v tom, že kvůli tomu došlo na dálnici k zácpě, která je příčinou onoho zpoždění.

Zdroj: <https://www.lidovky.cz/orientace/kultura/recenze-predstaveni-divadlo-na-zabradli-medved-s-motorovou-pilou>.
A221121_033810_In_kultura_hma

ČT ART

22. listopadu 2022

Adéla Kalusová

Držme se toho, co funguje. Divadlo Na zábradlí rozmnožilo svoji galerii vyšinutostí

První premiérou nynější sezony Divadla Na Zábradlí je inscenace v režii Jana Mikuláška *Medvěd s motorovou pilou*. Kmenový režisér s dramaturgem Borisem Jedinákem vybrali jako inspirační zdroj dílo finské spisovatelky Rosy Liksom a zdramatizovali její vybrané povídky.

Scénograf Marek Cpin proměnil jeviště v pokoj laděný do hnědých, šedivých a starorůžových tónů. Dominantním kusem nábytku je manželská postel přiléhající k levé stěně jeviště. V pozadí scény jsou dvě koženková křesla. U pravé stěny stojí stolek s televizí. Pokoj vyhlíží zcela klasicky. Užití barvy nepůsobí studeně především díky dřevěnému obložení lemujícímu dvě protilehlé strany. Prostor však není zabydlený. Má výraz „obecné“ ložnice, jež by mohla být zaměnitelná za jakýkoli průměrný hotelový pokoj, kam přicházejí různí lidé a odehrávají se různé události.

Jednotlivé mikropříběhy se skládají do celistvé mozaiky. Chytáme střípky osudů. Nedostává se však prostoru pro jejich důkladné poznání. Postavy prochází pokojem, na chvíli se zastaví a – opustí nás... Ve zvoleném způsobu vyprávění je to zcela dostačující. Nemáme potřebu se pít po detailech, nechybí drobnokresba charakteru. Zasypává nás řetězení bizarních zápletek i absurdních point. Textová předloha nese absurditu v samotném příběhu, podpořena hravým autorčiným jazykem. Tyto dvě složky se staly materiálem, který režisér Mikulášek vyzdvihl stylizovaným hereckým projevem – každý herec pracuje se svou osobitou komikou, ale všechny spojuje jakási sebeironie, nadhled. Režie těží z chemie souboru. Baví se sami herci, a diváci s nimi. Na jevišti jsou zřetelné jednotlivé osobnosti, tvoří však kompaktní celek.

Podstatné není načrtnuté příběhy analyzovat, nýbrž nechat na sebe působit vykloubenost a vychutnávat si vyšinuté postavy nebo zápletky. Muž zavraždí mladou dívku, z jejího masa uvaří polévku a nabízí ji návštěvě. Žena pyšní se titulem nejtlustší ženy Finska. Další muž tvrdí, že jeho motorovou pilu ukradl medvěd. Žena závislá na práscích řeší svůj problém sňatkem s doktorem...

V inscenaci zazní živá hudba, jejímž autorem je herec Vojtěch Vondráček. I tato složka má komický tón. Příkladem může být kytarové sólo Jiřího Vyorálka nadsazeně prožité v duchu rockové star. Elektrické kytary doprovází dva kontrabasy. Živá kapela na jevišti udává vybraným scénám temporytmus a i jako zvuková kulisa je svébytnou a podstatnou součástí celého tvaru.

Režisér Jan Mikulášek v *Medvědu s motorovou pilou* navazuje na svou předešlou práci se souborem Divadla Na Zábradlí. Zřetelně nese rukopis autorského přístupu vycházejícího z prověřeného úzkého napojení režiséra a herců. Princip volného proplétání příběhů a tragikomické nadsázky bylo možné vidět například v inscenacích *Persony*, *Hamleti*, *Posedlost*. Režisér se tedy drží své „klasiky“, která Na Zábradlí fungovala, a i v tomto případě funguje.

ECHO PRIME

25. listopadu 2022

Jiří Peňás

Přelet nad podzimními scénami

(výstřižek o inscenaci *Medvěd s motorovou pilou* v DNz)

Začneme v pražském Divadle Na Zábradlí, kde měli první podzimní premiéru, pro níž režisér Jan Mikulášek a dramaturg Boris Jedinák použili a zpracovali povídky současné finské spisovatelky Rosy Liksomové: v češtině ji vyšlo už asi pět knih. Inscenace dostala jméno *Medvěd s motorovou pilou*. Ten se tam opravdu významně objevuje v podobě obrovského bílého plyšáka pobíhajícího po jevišti s onou pilou, jíž si nakonec sám uřízne hlavu (plyšovou). Pak pobíhá bez ní. V tomto hororovém stylu jsou uchopeny bez výjimky všechny postavy a scény, jde o jakýsi svižný kaleidoskop hrůzy a morbidity, velmi dovedně seskládané a sehrané pulp fiction, pokleslé povídky z finského pavilonu živých mrtvol. Přitom je to zábavné, zábavné až k nevolnosti, krvavě drsné, ale jaksi melancholicky něžné, logicky inspirované poetikou filmů *Kaurismäkiho* o ztracencích a opilcích, ovšem vše ještě zesílené ad absurdum, až na samu mez snesitelnosti toho, co se ještě tak dá ve slušném divadle předvést, aby u toho nebylo divákům úplně špatně a nevybíhali se na divadelní dvorek vyzvracet. Ránu do útrob dostane divák hned na začátku, když vyslechne zповěď smutného kanibala, který svým známým bez většího pohnutí, zato velmi podrobně vypráví, jak zabil mladou ženu a pak z ní uvařil polévku, kterou teď právě tu společnost pohostil: jeho líčení je tak procítěné, že divák je skoro na jeho straně a bujón z lidských kostí mu připadá jako dobrý lék (nejen) na severskou osamělost. Společnost je zprvu zděšena, ale pak se s tím smíří a shodne se, že by v tom ten dobrák už neměl pokračovat a snad by jim to mohl slíbit. Kanibal poněkud neochotně slíbí...

Život na severu holt takové věci přináší a bez nějaké obsese či deviace, bez závislosti na chlastu či na požívání metráků prášků, bez každodenního plánování sebevraždy atd. se v nejúspěšnější zemi EU nedá podle všeho přežít a už vůbec ne existovat. Pedofilní kněz, opilý policista, nejtlustší žena ve Finsku, nesmutnější rocková kapela, nejosamělejší lidé na světě... Scénky se rychle střídají, vlastně je to rej klipů či anekdot, do toho hraje rocková kapela, herci jsou výborní a oddaní věci, divák jen doufá, že jich se to osobně netýká, že oni si v životě vedou jinak, že vlastně i to Finsko si vede jinak, vždyť mají přece nejlepší školství a v různých sociálních parametrech jsou na tom výborně, ale když tedy něco finského hrát v divadle, tak o tom, jak tam pobíhá medvěd a chystá se všem mrtvolám ořezat hlavy. Ale zábavné to je, to se musí uznat.

Příloha č. 2

Přehled článků a recenzí

Václav Vašák: Při sportu rád přepínám na autopilota, Vlasta, Martina Vlčková, 4. 1. 2022. Známe ho z televizního seriálu Anatomie života nebo z pražského Divadla Na zábradlí. Herec Václav Vašák je ovšem i vášnivý běžec, otužilce a „výrobce“ hmyzích hotelů, které vypadají jako newyorské mrakodrapy. Ke sportu a manuální práci ho přivedla nejenom současná...

<https://www.vlasta.cz/clanek/rozhovor-vaclav-vasak-rad-prepinam-na-autopilota-20260525.html>

Autorské premiéry na Zábradlí. iDivadlo.cz 10. 1. 2022. Ve druhé polovině letošní sezony se příznivci Divadla Na zábradlí budou moci těšit na nové a neokoukané tituly. Ve dvou inscenacích Jana Mikuláška a novince tvůrčího tandemu Erbes-Jedinák se představí všichni členové hereckého souboru divadla...

<https://www.i-divadlo.cz/zpravy/autorske-premiery-na-zabradli>

Plány Divadla Na zábradlí. Aplausin.cz, 12. 1. 2022. Milena Hermanová. Do konce sezony 3 autorské premiéry a atraktivní doprovodný program. Druhá polovina sezony 2021/2022 nabídne divákům Divadla Na zábradlí celkem tři nové, ryze autorské inscenace: Obscura a Bufet režiséra Jana Mikuláška a novinku tvůrčího tandemu Erbes-Jedinák s názvem Discoland...

<https://www.aplausin.cz/plany-divadla-na-zabradli-do-konce-sezony-3-autorske-premiery-atraktivni-doprovodny-program>

ČT EDU. Zábradlí. Genius loci Divadla Na zábradlí přilákal ke spolupráci během čtyřiceti let své existence plejádu vynikajících umělců. Vznik Divadla Na zábradlí: Suchý, Ivan Vyskočil, Vladimír Vodička a Helena Philippová v prosinci roku 1958. Jako první hru, uvedenou na tomto jedinečném místě s jedinečnou atmosférou, mohli diváci vidět divadelní leporelo s písničkami Kdyby tisíc klarinetů, nápad, co by se stalo, kdyby se zbraně proměnily v hudební nástroje...

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/11959-vznik-divadla-na-zabradli?vsrc=porad&vsrid=zabradli>

Zábradlí připravuje autorskou inscenaci Obscura. iDivadlo.cz, 21.2.2022. Divadlo Na zábradlí: Obscura. Zábradlí připravuje autorskou inscenaci Obscura. Divadlo Na zábradlí pokračuje v autorské dramaturgické linii – v nové inscenaci tvůrčího tandemu Mikulášek-Viceníková se věnuje tématu experimentů s lidským chováním...

<https://www.odivadle.cz/zabradli-pripravuje-autorskou-inscenaci-obscura/>

Lidské chování je stále rébus. Mikulášková Obscura je sledem obrazů a výjevů, někdy zábavných, ale spíše nesrozumitelných. Lidovky.cz, Jana Machalická, 16. 3. 2022.

Obscura je další ze série autorských inscenací Divadla Na zábradlí, které se věnují zkoumání různých témat a jevů a hledání divadelnosti v nich. Tentokrát se trio tvůrců (Jan Mikulášek, Dora Viceníková a Marek Cpin) zaměřili na psychologii ...

https://www.lidovky.cz/orientace/kultura/obscura-divadlo-recenze-inscenace-divadlo-na-zabradli-mikulasek-vicenikova-cpin.A220316_095209_In_kultura_ape

Na Zábradlí ožívá Discoland Sylvie! I-Divadlo.cz, 12.4.2022. Divadlo Na zábradlí koncem dubna uvede autorskou novinku Discoland. V inscenaci režijně-dramaturgického tandemu Petr Erbes a Boris Jedinák ožijí vzpomínky bývalých zaměstnanců a návštěvníků Discolandu Sylvie, legendárního libeňského podniku Ivana Jonáka ...

<https://www.i-divadlo.cz/zpravy/na-zabradli-oziva-discoland-sylvie>

Devadesátky se Čtvrtníčkem. Divadelníci oživil Discoland - Novinky.cz, Stanislav Dvořák, 14. 4. 2022. Jonákovský Discoland Sylvie ožívají v Divadle Na zábradlí. Koncem dubna uvedou autorskou novinku Discoland o pražském podniku pochybné pověsti, který nedávno připomněl i televizní seriál Devadesátky. Spolumajitel podniku Ivan Jonák se stal jedním ze symbolů divokých ...

<https://www.novinky.cz/kultura/clanek/devadesatky-se-ctvrtnickem-divadelnici-ozivili-discoland-40393608>

Chystaná inscenace Divadla Na zábradlí poodhalí, jak vypadaly večery v Discolandu Sylvie. Pražská drbna, ČTK 19. 4. 2022. O tom, jak fungoval kdysi známý pražský klub Discoland Sylvie a jak vypadal z pohledu zaměstnanců a hostů, připravuje inscenaci pražské Divadlo Na zábradlí. Autorské představení režijně-dramaturgického tandemu Petra Erbes a Borise Jedináka ...
https://prazska.drbna.cz/zpravy/kultura/8724-chystana-inscenace-divadla-na-zabradli-poodhali-jak-vypadaly-vecery-v-discolandu-sylvie.html?utm_source=copy

Bud' láska! aneb Dnes večer pro Ukrajinu. Goout.net, 8. 5. 2022. Benefiční večer na podporu obětí války na Ukrajině. V rámci hudebního programu vystoupí řada divadelních osobností a během večera bude zároveň ve foyer divadla odhalena nová část výstavy ukrajinských umělců.
<https://goout.net/cs/bud-laska-aneb-dnes-vecer-pro-ukrajinu/szlhdht/>

Počínaje Discolandem v Divadle Na zábradlí zahajují sérii popremiérových diskusí se studujícími divadelních studií, divadelní teorie a kritiky či režie a dramaturgie. MUNIARTS, 27.4.2022.
<https://divadlo.phil.muni.cz/aktualne/aktuality/divadlo-na-zabradli-diskuse-studujicich-s-tvurci>

Divadlo Na zábradlí ožíví Discoland Sylvie, symbol 90. let. ČTK, Seznam Zprávy. V inscenaci hrají členové souboru Divadla Na zábradlí Petr Čtvrtníček, Jiří Vyorálek, Barbora Bočková, Kateřina Císařová, Václav Vašák, ...
<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/regiony-zpravy-praha-divadlo-na-zabradli-ozivi-discoland-sylvie-symbol-90-let-198799>

Petr Čtvrtníček: Blýskne se v Discolandu! Blesk.cz, 29. 4. 2022. V pražském Divadle Na zábradlí má dnes premiéru dlouho očekávaná inscenace Discoland o tom, jak to doopravdy žilo a fungovalo v podniku Ivana ...
<https://www.blesk.cz/clanek/celebrity-ceske-celebrity/710966/petr-ctvrtnicek-blyskne-se-v-discolandu.html>

Nechte se přenést do období nespoutané zábavy a hlasité hudby. Legendární Discoland po 30 letech znovu otvírá. Český rozhlas Vltava, 29.4.2022. Ocitněte se v hnízdě neřesti, kde se dělala v první polovině 90. let politika. Dramaturgicko-režijní dvojice Petr

Erbes a Boris Jedinák poodhalují závoj své autorské inscenace Discoland ...V pražském Divadle Na Zábradlí, kde oba tvůrci působí jako kmenoví dramaturgové ...
<https://vltava.rozhlas.cz/nechte-se-prenest-do-obdobi-nespoutane-zabavy-a-hlasite-hudby-legendarni-8734816>

Nové představení Discoland v Divadle Na zábradlí. Novinky.cz, Stanislav Dvořák, 29. 4. 2022 Inscenace režijně-dramaturgického tandemu Petr Erbes a Boris Jedinák oživila jednu z největších ikon bizarních devadesátek – Discoland podnikavce Ivana Jonáka, který nechal zavraždit svou manželku.
<https://www.novinky.cz/kultura/clanek/zpet-do-devadesatek-prohlednete-si-ctvrtnickuv-discoland-40395439>

Bud' láska! aneb Večer pro Ukrajinu. Divadelní noviny, 2. 5. 2022. Divadlo Na zábradlí navazuje na úspěch benefičního odpoledne Zábradlí pro Ukrajinu s novou akcí – 8. května od 18:00 bude ve foyer i v sále divadla. Dne 8. května proběhne v Divadle Na zábradlí benefiční akce Bud' láska! aneb Dnes večer pro Ukrajinu. V rámci hudebního programu vystoupí řada divadelních osobností a během večera bude zároveň ve foyer divadla odhalena další část výstavy ukrajinských umělců.
<https://www.divadelni-noviny.cz/bud-laska-aneb-vecer-pro-ukrajinu>

Co se dělo v Discolandu? Na Zábradlí čerpají z výpovědí pamětníků. ČT24 – Česká televize, 5. 5. 2022. Říká se, že kdo si pamatuje 90. léta, ten je neprožil. Tato věta zaujala tvůrce v Divadle Na Zábradlí. Pro pražskou scénu připravili autorskou hru Discoland, ve které vychází z výpovědí pamětníků libeňského nočního klubu ...
<https://ct24.ceskatelevize.cz/3484348-co-se-delo-v-discolandu-na-zabradli-cerpaji-z-vypovedi-pametniku>

Pravda o Jonákově a Discolandu. Bývalí zaměstnanci klubu se svěřili divadelníkům. Blesk, 5. 5. 2022. Pro Divadlo Na zábradlí přichystali drama Discoland, kvůli kterému kontaktovali hosty a bývalé zaměstnance legendárního klubu, jemuž šéfoval Ivan Jonák...
<https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-kultura/711437/podcast-pravda-o-jonakovi-a-discolandu-byvali-zamestnanci-klubu-se-sverili-divadelnikum.html>

Discoland jako díra v čase. Reflex, Richard Erml, 12. 5. 2022.

Věděl jsem, že na inscenaci Discoland do Divadla Na zábradlí půjdu. Na nechvalně proslulý baráček se totiž dívám z okna a o jeho nočním dunícím životě se tu zmiňovat nebudu ...

<https://www.reflex.cz/clanek/kultura/113117/discoland-jako-dira-v-case-feerie-ze-zabradli-se-vraci-do-kralovstvi-ivana-jonaka.html>

Striptérka vzpomíná, jak v její lednici hledal Jonák svou manželku. Proč jít do divadla na Discoland? Lidovky.cz, Jan Kerbr, 11. 5. 2022. Inscenace Discoland v Divadle Na zábradlí se odvíjí jako přehlídka zpovědí bývalých „pracovníků“ i návštěvníků pověstného doupěte neřesti, které organizuje do publika hovořící Barbora Bočková v roli investigativní novinářky. Vyptává se, jak se dotýčným jejich činnost líbila a zda by do toho šli znovu. Odpovědi respondentů jsou autentické.

https://www.lidovky.cz/orientace/kultura/discoland-divadelni-recenze-divadlo-na-A220510_104031_in_kultura_ape

Provozní a striptérky vzpomínají na Discoland Sylvie. Výsledek je ale rozpačitý. Aktuálně.cz, Marcela Magdová, 6. 5. 2022. Inscenace Divadla Na zábradlí se opírá o vzpomínky bývalých návštěvníků i zaměstnanců klubu, od provozních přes kuchaře po striptérky. Stojí v nehostinné zatáčce v pražské Libni. Kdysi symbolizoval bezuzdnost doby, dnes je spíš dokladem bizarní dekády, o níž se mluví se směsí nostalgie a pobavení.

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/divadlo/provozni-a-stripterky-vzpominaji-discoland-sylvie-zabradli/r~ae71b116cd4811ecb5bd0cc47ab5f122/>

(Festival KONTAKT, Toruň, Polsko) Moda na sukces? – O spektaklu „Stracone złudzenia” wg Balzaka w rež. Jana Mikuláška z Divadla Na zábradlí w Pradze (DoKONTAKTU cz. II). Domagalasiekultury, 2. 5. 2022. Jedną z najważniejszych rozmów w Straconych złudzeniach Honoriusza Balzaka wydaje się ta odbywająca się między głównym bohaterem powieści, dwudziestoletnim poetą Lucjanem Chardonem vel de Rubempré a przebiegłym i zepsutym już mimo młodego wieku dziennikarzem, Stefanem Lousseau, do którego ten pierwszy udaje się po protekcję...

Konec sezony v Divadle Na zábradlí: Procházky s Kleopatrou, derniéry a atraktivní doprovodný program. Citymag, 17. 5. 2022. V květnu a červnu se návštěvníci Divadla Na zábradlí mohou zúčastnit hned několika dramaturgických úvodů a diskuzí vázaných na jednotlivá představení. Ve středu 18. května se po uvedení novinky Discoland uskuteční diskuze s režiséry Petrem Erbesem a Borisem Jedinákem, kteří divákům prozradí například, jak probíhaly rozhovory s bývalými zaměstnanci Jonákova legendárního podniku. O týden později... <https://www.city-mag.cz/article/divadlo/konec-sezony-v-divadle-na-zabradli-prochazky-s-kleopatrou-derniery-a-atraktivni-doprovodny-program/>

(Festival KONTAKT, Toruň, Polsko)

Domagalasiekultury, 18. 5. 2022.

W Kontakcie z Twórcami – festiwalowe rozmowy o spektaklach. Wszyscy jesteśmy Lucienami – przed pokazem „Straconych złudzeń” z Janem Mikuláškiem rozmawia Tomasz Domagała. Tomasz Domagała: Skąd wziął się pomysł, by sięgnąć po prozę Balzaca? I dlaczego właśnie „Stracone złudzenia”? Jan Mikulášek: Jeszcze przed pandemią i innymi globalnymi katastrofami szukaliśmy mocnej, klasycznej powieści. Chodziło nam o taką, która nie miała dotąd w historii czeskiego teatru bogatej scenicznej recepcji, a jednocześnie mogłaby współgrać z rzeczywistością i harmonizować z tematami, które od lat poruszamy na scenie Divadla Na zábradlí...

http://domagalasiekultury.pl/2022/05/18/w-kontakcie-z-tworcami-festiwalowe-rozmowy-o-spektaklach/?fbclid=IwAR04xDD-NjO5TNQW0HXsh_cgJwXqH3WOfISMan-4F1XvdDcGFn2xJXehjpECI

Czeski Teatr Na Zábradlí na festivalu „KONTAKT” już w maju. Andriej Moskwin, AICT Polska, 19. 5. 2022. Andriej Moskwin rekomenduje: Na międzynarodowym teatralnym festivalu „Kontakt” w Toruniu wystąpi jeden z czołowych czeskich zespołów – Teatr Na zábradlí. Zostanie zaprezentowany spektakl „Stracone złudzenia” wg Balzaka w reżyserii Jana Mikuláška (pr. 04.09.2021, dramaturg – Dora Viceníková, scenografia i kostiumy – Marek Cpin)...

Recenzja spektaklu „Stracone złudzenia” (Ztracené iluze). Nieznośna pustość sceny. Blog Festivalu Kontakt Toruń, Alicja Zalewska, 25. 5. 2022. Główny bohater przedstawienia Jana Mikuláška dostaje wiele rad, lecz ta, którą zdaje się najbardziej brać do serca, brzmi: „Kto chce pisać o wszystkim, powinien wszystkiego spróbować”. Poznajemy go jako atrakcyjnego i nie najgorzej zapowiadającego się dwudziestoletka z prowincji. Niewinność aspirującego pisarza zostaje podkreślona prostą białą koszulą, a skromny czarny krawat, który niespokojnie poprawia, sugeruje, že młodeńiee ezuje się skrępowany...
<http://festiwal.teatr.torun.pl/2022/05/24/nieznośna-pustosc-sceny-recenzja-ze-spektaklu-stracone-zludzenia/>

Devadesátky končí. Inscenace Discoland těží poslední příběhy z divoké doby. Seznam Zprávy, Alžběta Stančáková, 22. 5. 2022. Kdo čeká Na zábradlí Michala Novotného s ovcí na hlavě, bude zaskočen. Ivan Jonák se v představení Discoland neobjeví. Inscenace vypráví příběhy zaměstnanců a návštěvníků libeňské líhně neřesti. Jedna z posledních předprázdninových repríz autorské inscenace Discoland byla tak beznadějně vyprodaná, že jsem musela vzít za vděk přístavkem...
<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kultura-devadesatky-konci-inscenace-discoland-tezi-posledni-pribehy-z-divoke-doby-203344>

Úrodná půda: Freudovo pozdní odpoledne – dramaturgický úvod. AllEvents.in, Happening Next. Jak vzniká opereta ve 21. století? A jak se dá vyvážit humor s citlivostí u tak vážného tématu, jako je sexuální zneužívání? O tématu psychoanalýzy i hudebního divadla si budeme povídat s režisérem a scénografem Davidem Jařabem. Divadlo Na zábradlí, 25. 5. 2022. Moderují dramaturgové DNz Petr Erbes a Boris Jedinák.
<https://allevents.in/prague/%C3%9A-rodn%C3%A1-p%C5%AFda-freudovo-pozdn%C3%AD-odpoledne-%7C-dramaturgick%C3%BD-%C3%BA-vod/200022651869316>

Devadesátky sledujeme z nečekané perspektivy. Na Discoland přišli i ti, které jinak divadlo příliš nezajímá, říká režisér Petr Erbes. Český rozhlas Vltava, Markéta Kaňková, 30. 5. 2022. Jonákova figura se v inscenaci

neobjeví, přesto Erbes zaznamenal, že mezi diváky byli i lidé, které by jinak produkce Divadla Na zábradlí nezaujala. Kniha vzpomínek kontroverzního podnikatele Ivana Jonáka Sex, disco, revoluce byla spouštěcím momentem příprav inscenace Discoland, kterou do Divadla Na zábradlí připravila autorská dvojice Petr Erbes – Boris Jedinák...
<https://vltava.rozhlas.cz/devadesatky-sledujeme-z-necekane-perspektivy-na-discoland-prisli-i-ti-ktere-8757280>

Herec Jakub Žáček: Jsem sběratelem trapna, odborníkem na prokrastinaci a vždy mě fascinoval knedlík. Rádio DAB Praha – Český rozhlas, 12. 6. 2022. Hercem se chtěl stát už jako dítě. Vystudoval DAMU a vystřídal celou řadu jevišť. Dnes je jeho domovskou scénou Divadlo Na zábradlí. Herec potřebuje hrát, jinak to není herec, myslí si Jakub Žáček. „Divadlo je především o sdílení a právě v tom tkví jeho budoucnost. Energii, která je v sále, nic nenahradí, žádné online přenosy nebo něco jiného.“ ...
<https://dabpraha.rozhlas.cz/herec-jakub-zacek-jsem-sberatelem-trapna-odbornikem-na-prokrastinaci-a-vzdy-me-8765269>

Jiří Vyorálek: Nesmíme si dovolit luxus být v klidu. Novinky.cz, Právo, Eva Vejdělková, 11. 6. 2022. ... Pro mě jsou ohromně důležité Hamleti. Představení o hercích, divadle, o hereckých snech, o lidské ješitnosti, o strachu sám ze sebe, o přeceňování sebe sama. Prostě o věcech, které se v hereckém životě běžně řeší. Moc ho doporučuju!
<https://www.novinky.cz/zena/styl/clanek/jiri-vyoralek-nesmime-si-dovolit-luxus-byt-v-klidu-40397545>

Představení Zlatá pláž od Divadla Na zábradlí míří do Olomouce. Jak se na ni chystá Petr Čtvrtníček? Olomoucký REJ - REJ.cz, 17. 6. 2022. V Olomouci bude mít derniéru inscenace Zlatá pláž od Divadla Na zábradlí, která vznikla v režii Jana Prušinovského, Moravské divadelní léto ve Smetanových sadech na svém podiu přivítá v průběhu června řadu známých hereckých tváří...
<https://olomoucky.rej.cz/clanky/kultura/1489-predstaveni-zlata-plaz-od-divadla-na-zabradli-miri-do-olomouce-jak-se-na-ni-chysta-petr-ctvrtnicek>

Divadlo Na Zábradlí zahraje na Bezručově Opavě představení Discoland. IDnes, Martin Jiroušek, 30. 8. 2022. Již 65. ročník

festivalu Bezručova Opava, jehož tématem je letos Stěhování mezi světy, začne v pondělí v Opavě. Návštěvníkům nabídne v průběhu měsíce ve více než pěti desítkách pořadů umělecké experimenty, moderní technologie i poznávání zeměkoule či vesmíru.

Zdroj: https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/kultura-vystava-predstaveni-bezruc-opava-festival-volny-cas.A220830_680651_ostrava-zpravy_jst

Zahájení sezony 2022-2023 + přeplavání Vltavy: Pražský Patriot 10. 8. 2022, Nová Večerní Praha 15. 8. 2022, Clasic Praha 6.9.2022, ČRo Dvojka 7. 9. 2022, Divadelní noviny 7. 9. 2022, Pražský deník 8. 9. 2022, Aplausn 9.9.2021, Nová Večerní Praha 10. 9. 2022, Místní kultura 3. 10. 2022.

Divadlo Na zábradlí v rukou Petra Štědrone. Palmovka a Zábradlí. Kam došly a kráčí umělecké vize? ČRo Vltava, Mozaika, 15. 9. 2022. Po devítileté éře Michala Langa ve funkci ředitele Divadla pod Palmovkou a Petra Štědrone ve vedení Divadla na Zábradlí se obě scény ocitly na rozcestí. Magistrát hlavního města Praha vypsál na jejich pozice nová výběrová řízení. Senzace se nekonala. Chyběli kandidáti a Michal Lang i Petr Štědroň své koncepce hladce obhájili. <https://vltava.rozhlas.cz/palmovka-a-zabradli-kam-dosly-a-kraci-umelecke-vize-8827167> <https://www.mujozhlaz.cz/mozaika/michal-lang-petr-stedron-v-rukou-marcely-magdove>

Jak jsem se sem dostala? Glanc, září 2022. Pevně se drží Zábradlí. Herečka Barbora Bočková v domovském divadle našla i životní lásku. Někdejší vrcholová gymnastka a fyzioterapeutka se v roli herečky občas diví, kde a jak se to vlastně ocitla...

Barbora Bočková: Tohle je nová hvězda..., Stars 24.cz, Pavel Krejčí 13. 9. 2022. Třebíčská rodačka Bočková je členkou souboru Divadla Na Zábradlí a k herectví se dostala náhodou. Vystudovala totiž fyzioterapii na FTVS, avšak během studií se dostala do amatérského souboru působícího na Právnické fakultě UK. Zdroj: <https://stars24.cz/celebrity/ceske-celebrity/37671-barbora-bockova-tohle-je-nova-hvezda-pripadu-1-oddeleni>

Poslední sezona Voskovce a Wericha v Divadle Na zábradlí. Nová večerní Praha, 28. 9. 2022, 2Media Market, 6. 10. 2022. Divadlo

Na zábradlí právě zahájilo svou 65. sezonu na své pražské scéně. Během nadcházejících deseti měsíců uvede pět premiér, ale nebude chybět ani dojemné loučení – letošní sezona bude poslední pro inscenaci Korespondence V+W. ... Jevištní adaptace rozsáhlých dopisů, jež si komici vyměňovali od Voskovcovy emigrace až do smrti, slavila za bezmála deset let a necelých dvě stě repríz úspěch nejen na domácí scéně, ale i po celé republice... <https://www.vecerni-praha.cz/posledni-sezona-voskovce-a-wericha-v-divadle-na-zabradli/>

V divadle Na Zábradlí řadí Medvěd s motorovou pilou. Nová Večerní Praha, 5.10.2022. Rosa Liksom, autorka povídkové sbírky Prázdné cesty nebo románu Paní plukovníková, patří k nejpopulárnějším osobnostem současné finské literatury. Vedle své prózy se věnuje i dramatické tvorbě, je úspěšnou autorkou komiksů či dětských knih a za svou práci získala nespočet ocenění jako je Cena Finlandia nebo francouzský Řád umění a literatury. Nyní se jejího díla ujalo Divadlo Na zábradlí, aby z jejích povídek vytvořilo originální inscenaci Medvěd s motorovou pilou, jejíž premiéry proběhnou 4. a 5. listopadu tohoto roku. <https://www.vecerni-praha.cz/v-divadle-na-zabradli-radi-medved-s-motorovou-pilou/>

Medvěd s motorovou pilou Na zábradlí. Pražský patriot, 8. 10. 2022. Divadlo Na zábradlí připravuje první inscenaci 65. sezony. V listopadu uvede v režii Jana Mikuláška originální adaptaci povídek finské prozaičky Rosy Liksom plnou černého humoru i autorské hudby.

Medvěd s motorovou pilou nařezal povídky o outsidersch do divadelní hry. ČT24, 10. 11. 2022. Pražské Divadlo Na zábradlí objevilo povídky finské spisovatelky Rosy Liksomové a rozhodlo se na nich postavit samostatné představení. Do hry Medvěd s motorovou pilou vybrali texty, které tragikomickým způsobem vykreslují životy lidí často na okraji společnosti. Divákům se v režii Jana Mikuláška dostane černého humoru i sociálních témat.

Příval divnosti. V depresivní finské chatě herci připomínají oživlé mrtvoly. Aktuálně.cz, 14. 11. 2022, Ester Žantovská. V jejích krátkých příbězích se život odvíjí „jako pokáleně páchnoucí pestrobarevná škála nekonečných dnů“, napsala. Texty finské autorky Rosy

Liksom teď jako první v Česku převedlo na jeviště pražské Divadlo Na zábradlí. Medvěd s motorovou pilou v Divadle Na zábradlí má černý humor zavěšen proklatě nízko

Lidovky.cz, 21. 11. 2022, Jan Kerbr. Režisér Jan Mikulášek v nové inscenaci Divadla Na zábradlí pokračuje v sérii asociačně rozvolněných inscenací-pásem, tentokrát ovšem s využitím literární předlohy. Jsou jí povídky současné finské autorky Rosy Likvorové.

Jako bizarní hrdiny těchto textů, které lze nalézt i v českém překladu (Život je jen náhoda, 2020), poznáváme nestandardně žijící osoby, jejichž podivnosti jsou ovšem dovedeny ad absurdum.

Držme se toho, co funguje. Divadlo Na zábradlí rozmnožilo svoji galerii vyšinutostí. ČT ART, 22. listopadu 2022, Adéla Kalusová. První premiérou nynější sezony Divadla Na Zábradlí je inscenace v režii Jana Mikuláška Medvěd s motorovou pilou. Kmenový režisér s dramaturgem Borisem Jedinákem vybrali jako inspirační zdroj dílo finské spisovatelky Rosy Liksom a zdramatizovali její vybrané povídky.

Medvěd s motorovou pilou. Nativadlo.cz, 5. prosince 2022, Vladimír Mikulka. Medvěd s motorovou pilou se skládá z groteskních minimorytátů, černých, cynických historek. Často zůstane u jakýchsi útržků, jindy jsou příběhy víceméně uzavřené (zoufalá cesta zbedněného poslance do Helsinek na první zasedání parlamentu), občas se dojde až k pointě (třeba nekonečné opravy zděděné chaty zakončené jejím osvobozujícím podpálením). Koncept je to docela sympatický a srozumitelně naplněný, jak herecky, tak režijně. Konec konců, na Zábradlí mají s tímhle typem inscenací bohaté zkušenosti.

Medvěd s motorovou pilou. Nativadlo.cz, 5. listopadu 2022, Jakub Škorpil. Příznačně je jednou z postav, na kterou se čeká v inscenaci Medvěd s motorovou pilou, člen hudebního uskupení jménem Aki. Nejen znalci finské kinematografie již asi tuší kam mířím. Aki Kaurismäki je legenda, dokonale vládnoucí směsicí běžného s nevšedním a prostého s tragickým či směšným.

Medvěd s motorovou pilou vás řízne do bránice. Maomai, 29.11.22, Soňa Hanušová. Divadlo Na zábradlí uvedlo svou první

premiéru sezóny, inscenaci Medvěd s motorovou pilou. Dramatizace vybraných povídek Rosy Liksom se ujali Jan Mikulášek a Boris Jedinák, kteří jsou současně podepsaní také pod režii, respektive dramaturgií inscenace. Volba oceňované finské autorky coby předlohy inscenace je přitom trefou do černého – humoru.

A publikum na konci tiše plakalo... ECHO24.cz, 27. 11. 2022, Lukáš Novosad. V listopadu 2010 proběhla premiéra inscenace brněnského Divadla Reduta Korespondence V+W,/.../ a po dalších dvou letech ji potkal neobvyklý osud: spolu se souborem uvedené scény se přestěhovala do jeho nového působiště v Praze v Divadle Na zábradlí ... Proč o tom píšu po dvanácti letech? Protože v tomto týdnu jsem inscenaci poprvé konečně viděl. /.../

